

SUOMEN KIRJASTOSEURA

FINLANDS BIBLIOTEKSFÖRENING RY

VUOSIKERTOMUS 2011

Työtä kirjastojen puolesta vuodesta 1910

Sisältö

Puheenjohtaja Jukka Relanderin tervehdys	4
Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilän katsaus	5
Vuosikertomus 2011	7
Suomen kirjastoseuran tavoite ja strategiset päämäärät – vuosi 2011	7
Kirjastoalan äänen vahvistaminen	7
Seuran jäsensuhteen molemminpuolinen aktivoiminen	7
Kirjastoseuran näkyvyyden ja painoarvon lisääminen.....	8
Kirjastoseuran tuen ja kirjastoyhteisön merkittävyyden kasvattaminen paikallistasolla	9
Kirjastolehti vuonna 2011	9
Uusi Kirjastolehti	9
Markkinointia.....	10
Tekevä oppii.....	10
Uudistuksen hyödyt.....	11
Laajuus	11
Henkilöstövaihdoksia.....	11
Painatus	12
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	12
Vuosikertomus 2011 – yksityiskohtaiset tiedot	12
Lausunnot, kannanotot ja aloitteet.....	12
Edustukset, puheenvuorot ja tapaamiset.....	13
Opiskelijatapaamiset 2011	14
Jäsenyydet ja edustukset kokouksissa, järjestöissä ja toimikunnissa	14
Suomen kirjastosäätiön hallitus	15
Kansainväliset edustukset, vieraat ja muu kansainvälinen toiminta	15
Kansainvälisiä vieraita Suomessa	15
IFLA WLIC 2012 -konferenssiin valmistautuminen	16
Edustukset kansainvälisissä järjestöissä ja työryhmissä.....	16
Kansainväliset tilaisuudet ulkomailla	17
Kansainvälisiä vieraita ja tilaisuuksia Suomessa	18
Kansainväliset yhteistyösopimukset	18
Kirjastoseuran kehitysyhteistyöprojekti.....	18
Suomalaisen koulutuslaitosten yhteistyö Afrikan maiden kanssa.....	19
Koulutus, seminaarit ja neuvottelupäivät	19
Kampanjat ja järjestötyö.....	20
Kirjasto – jokamiehen oikeus! -eduskuntavaalikampanja	20
Kiitos kirjasta -mitali.....	21
Kirjastoseuran historiikin uusi painos.....	21
Turun kirjamessut.....	21
Helsingin kirjamessut	22
Etiikkatyöryhmän Eettiset periaatteet	22
Tiedotus	22
Kirjastoseuran tiedotteita viestimille 2011	22
Kirjastoseuran verkkosivut.....	23
Kirjastoseura Facebookissa	23

Kirjastoseura mediassa	23
Hankkeet ja projektit.....	24
Lapset, media ja kirjastot -hanke 2011	24
Jäsenistö ja vuosikokous.....	25
Hallitus ja työryhmät.....	25
Toimisto	25
Talous	26
Saadut avustukset ja apurahat	26
Myönnetyt apurahat ja palkinnot.....	27
Ansiomerkit	28
Mainokset ja tuet.....	28
Työryhmien kokoonpano ja toiminta 2011	28
Fiktioryhmä	28
Kirjastoautotyöryhmä.....	29
Kirjastovirkailijatyöryhmä.....	30
Kotipalvelu- ja laitoskirjastotyöryhmä.....	31
Koulun ja kirjaston yhteistyöryhmä	32
Minerva-yhteistyöryhmä	33
Koulutus- ja tutkimustyöryhmä	34
Musiikkityöryhmä.....	34
Nuortenkirjastotyöryhmä	35
Vaalitoimikunta.....	36

PUHEENJOHTAJA JUKKA RELANDERIN TERVEHDYS

Vuoden 2011 päätapahtuma oli Oulussa järjestetyt kirjastopäivät. Tärkein järjestämämme kirjastoalan tapahtuma keräsi ennätysyleisön, yli seitsemänsataa osallistujaa. Odotukset ylittyivät reippaasti, ennakkoon kun hieman pohdittiin, kuinka suuri osa eteläisen Suomen kirjastoväestä haluaa matkustaa noinkin kauas kirjastopäivien perässä. Oulun kirjastopäivät osoitti paitsi nämä huolet turhiksi, myös sen, että pohjoisessa on aktiivista ja toimeliasta kirjastoväkeä.

Yksi kirjastoseuran tehtävistä päättyneen vuoden aikana oli IFLA WLIC -konferenssin valmisteleminen. Työ jatkuu luonnollisesti myös kuluvan vuoden puolella, sillä Helsinkiin saapuu nelisentuhatta ihmistä reilusta sadasta eri maasta kohtaamaan toisiaan ja etsimään ammatillista inspiraatiota IFLA:n merkeissä. Kirjastoseura on isännöivä organisaatio, tosin vain moraalisesti. Itse konferenssin järjestävät IFLA:n toimisto ja kansallinen komitea, jossa Helsingin kaupunginkirjasto kantaa päävastuun käytännöllisten valmistelujen osalta. Kirjastoseura on tuki edustettuna kansallisessa komiteassa sekä käytännön konferenssijärjestelyissä.

Kansainvälisyys on painottunut Kirjastoseuran toiminnassa muutenkin. Toiminnanjohtajamme Sinikka Sipilä valittiin IFLA:n varapuheenjohtajaksi vuosille 2011-2013 ja sitten puheenjohtajaksi 2013-15. Valinta on paitsi iso asia hänelle itselleen ja omalle Kirjastoseurallemme, sitä voi täydellä syyllä pitää myös tunnustuksena koko kirjastolaitokselle. Pitkä historia ja ennen kaikkea maailman korkeimmat lainaus- ja käyttäjämäärät tekevät omasta kirjastolaitoksestamme kansainvälisesti hyvin arvostetun. Ja sivumennen sanoen kansainvälisissä kirjastoympyroissa on aika mukavaa matkailla suomalaisena näistä samoista syistä.

Vuoden 2011 IFLA WLIC -konferenssi järjestettiin San Huanissa, Puerto Ricossa. Paikalla oli tämänvuotisten velvoitteiden takia runsas suomalaisdelegaatio opiskelemaan konferenssijärjestelyä. Puitteet olivat mukavat, mutta itse kokous ei ollut Göteborgin IFLAn veroinen.

Tärkeä kansainvälinen avaus on myöskin vuoden 2011 aikana Marjatta Lahden johdolla käynnistynyt Kirjastot ja kehitys -hanke, jossa kirjastoseura, yhteistyössä UM:n ja OKM:n kanssa, tukee Namibian ja Tansanian kirjastolaitosten kehitystä.

Kirjastoseura teki myös sisäisesti suuren, mutta ulkoisesti pienen muutoksen. Lähinnä BTJ:n osingoista peräisin olevilla rahoilla ostettiin Seuralle toimitilat. Tähän asti on oltu vuokralla. Muutoksen dramatiikkaa vähentää se, että uusiin tiloihin pääsee vanhoista tiloista hissillä. Muutto suuntautuu siis samaan rappuun, muutama kerros alaspäin.

Toimiston kokoonpano elää, Seura kehittyy, muuttuu ja nuorentuu. Rinta rinnan suomalaisen kirjastolaitoksen kanssa. Monet prosessit eräännyvät vuoden 2012 aikana, josta on tulossa seuran historian kiireisimpiä. Uskon, että samalla myös antoisimpia.

TOIMINNANJOHTAJA SINIKKA SIPILÄN KATSAUS

Kirjastoseura aloitti toiminnassaan uuden vuosisadan vuonna 2011. Seurahan juhli monin tavoin 100-vuotistaivaltaan edellisenä vuonna. Pelkkää arkea ei viime vuosikaan toki ollut. Vuoden kohokohtia olivat kesäkuussa valtakunnalliset Kirjastopäivät Oulussa, jonne kokoontui ennätysmäärä väkeä, yli 700 henkeä, ympäri maata. Sää oli etelämäisen helteinen ja yöt leppeitä ja valoisia, joten moni vietti ikimuistoisia päiviä ja öitä kollegoiden seurassa kesäisessä Oulussa. Kirjastopäivien aikaan tuli tieto siitä, että minut oli valittu kirjastoalan kansainvälisen kattojärjestön IFLA:n varapuheenjohtajaksi vuosiksi 2011-2013 ja puheenjohtajaksi vuosiksi 2013-2015.

Toinen kohokohta olivat Turussa elokuussa pidetyt Kansainväliset kirjastoautopäivät, joilla juhlistettiin Suomen kirjastoauto toiminnan 50 - vuotisjuhlavuotta. Ensimmäinen auto aloitti Turussa vuonna 1961.

Turkuun kerääntyi runsaasti kirjastoautoväkeä Suomesta, pohjoismaista ja muista maista, kaikkiaan yli 330 henkeä ja esillä oli 39 kirjastoautoa Aurajoen varrella. Turussakin sää suosi ja tunnelma oli kansainvälinen ja lämmin.

Kirjastolehti koki muodonmuutoksen viime vuonna. Siitä tuli yhdistetty asiakas- ja ammattilehti. Ulkonäköä muutettiin, sisällöt suunnattiin kirjastonkäyttäjille. Ammattilaisten oma osuus ilmestyy KirjastoPron nimellä ammattilehden välissä. Kirjastot voivat tilata jokaista neljää numeroa jaettavaksi kirjastoissaan asiakkaille ja muille sidosryhmille. Jäsenet saavat jäsenetuna koko paketin ja lisäksi vuoden lopussa vuosijulkaisun. Jo ensimmäisenä vuonna uudistus on tuonut paljon myönteistä palautetta lehdelle niin kirjastonkäyttäjiltä, joille tällaista lehteä ei ole ennen ollut tarjolla, kuin ammattilaisilta, jotka pitivät lehteä raikkaana ja houkuttelevana tietopakettina.

Eduskuntavaalikampanja Kirjasto – jokamiehen oikeus -teemalla toteutettiin maaliskuussa. Kirjastoseura esitti 90 miljoonan korotusta kirjastojen kehittämis- ja perustamishankeavustuksiin. Vetoamus pääsi hyvin esiin valtakunnallisessa mediassa. Vaalivaatimuksen tiimoilta lähetettiin kaikille kansanedustajaehdokkaille kysely heidän halukkuudestaan toimia kirjastojen riittävien määrärahojen turvaamiseksi. Vastaukset julkistettiin vaalitapahtumassa Sanomatalon Mediatorilla.

Kirjastoalan eettiset periaatteet julkistettiin syyskuussa. Ne julkaistiin kolmikielisenä julkaisuna ja pdf-versio löytyy myös IFLA:n sananvapauskomitean FAIFE:n sivuilta, jonne on koottu eri maiden kirjastojen eettisiä periaatteita. Periaatteet oli laatinut kolmen kirjastojärjestön yhteinen työryhmä.

IFLA-konferenssin valmistelut jatkuivat koko vuoden. Kirjastoseura on ollut alusta lähtien aktiivisesti mukana suunnittelussa. San Juanin IFLA-konferenssissa oli mukana suuri määrä suomalaisia ja myös Kirjastoseuran edustajia. Itselläni alkoi IFLA:n varapuheenjohtajuus San Juanin konferenssista.

Kirjastoseuran ja Kirjastolehden verkkosivu-uudistus aloitettiin syksyllä. Uusien sivujen avaus siirtyi vuoden 2012 puolelle.

Haluan mainita erikseen Kirjastoseuran hallituksen ja työryhmien tekemän työn. Kaikki näissä mukana olevat tekevät vapaaehtoistyötä oman työnsä ohella ja paneutuvat omaan erikoisalaansa tai seuran hallituksen toimintaan aikaansa ja voimiaan säästämättä. Kirjastoseuran toiminta ei olisi mahdollista myöskään ilman työhönsä intohimoisesti suhtautuvaa henkilökuntaa seuran toimistossa. Olemme kaikki yhdessä saaneet jälleen paljon aikaan, kuten tästä vuosikertomuksesta voitte lukea. Lämmin kiitos siitä teille kaikille omastani ja Suomen kirjastoseuran puolesta!

Haluan myös lämpimästi kiittää kaikkia Kirjastoseuran jäseniä siitä, että olette tukeneet seuran toimintaa jäsenyydellänne ja osallistumalla seuran tilaisuuksiin. Kiitokset koko alalle ja yhteistyökumppaneillemme, joilta olemme jälleen saaneet tukea ja inspiraatiota työhömmme kirjastojen hyväksi.

VUOSIKERTOMUS 2011

SUOMEN KIRJASTOSEURAN TAVOITE JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT – VUOSI 2011

Suomen kirjastoseura on vuonna 1910 perustettu kaikille avoin aatteellinen ja ammatillinen yhdistys. Seuran toiminnan tavoitteena on aktiivisesti edistää kirjastoalan näkyvyyttä ja valvoa alan etua, tehdä tunnetuksi kirjastojen merkitystä yhteiskunnassa, tukea alalla toimivien ammattitaidon kehittämistä sekä osallistua kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Kirjastoseuran strategiset päämäärät ovat seuraavat:

- Kirjastoalan äänen vahvistaminen
- Seuran jäsensuhteen molemminpuolinen aktivoiminen
- Kirjastoseuran näkyvyyden ja painoarvon lisääminen
- Kirjastoseuran tuen ja kirjastoyhteisön merkittävyyden kasvattaminen paikallistasolla

Seuraavassa tarkastellaan näiden strategisten päämäärien toteutumista vuoden 2011 aikana.

Kirjastoalan äänen vahvistaminen

Kirjastoseura antoi vuoden mittaan useita lausuntoja ja kannanottoja ajankohtaisista kirjastoalaan liittyvistä asioista. Seuran toimijat olivat tiiviisti yhteydessä päättäjiin ja esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön virkamiehiin. Seura teki tiedotustyötä sekä kirjastoalan että muun yhteiskunnan suuntaan erilaisissa kirjastoalaa koskevissa kysymyksissä.

Seuran työryhmät järjestivät useita tapahtumia ja pyrkivät vaikuttamaan omaa ammattialaansa koskettaviin keskeisiin kysymyksiin.

Eduskuntavaalien alla Kirjastoseura järjesti yhteistyössä Helmet-kirjaston kanssa Helsingin Sanomatalossa laajalle yleisölle suunnatun vaalitapahtuman, jossa pureuduttiin kirjastoasioihin kansanedustajaehdokkaiden paneelissa.

Kirjastoseuran strategiaseminaari järjestettiin 2.2.2011. Seminaarissa keskusteltiin Seuran strategiasta ja kirjastopoliittisesta linjasta, Seuran merkityksestä jäsenille ja muulle kirjastokentälle, toimiston henkilöstöresursseista, Seuran viestinnästä sekä työryhmien toiminnasta.

Kirjastoseuran puheenjohtajana jatkoi historioitsija MA Jukka Relander. Puheenjohtaja osallistui Seuran toimintaan aktiivisesti edustaen Seuraa monissa tilaisuuksissa sekä Suomessa että ulkomailla.

Seuran jäsensuhteen molemminpuolinen aktivoiminen

Jäsensuhteen aktivoiminen ja jäsenhankinnan tehostaminen ovat Seuran keskeisiä tavoitteita. Jäsenhankinnan kohderyhmänä ovat erityisesti nuoret kirjastoammattilaiset. Seuran toimintaa esiteltiin vuoden mittaan alan opiskelijoille ja kirjastoalan oppilaitoksiin tehtiin oppilaitosvierailuja.

Vuoden aikana suunniteltiin Kirjastoseuran paikallistason toiminnan aktivoimista ja käytiin keskusteluita erityisesti nuorten kirjastoammattilaisten kanssa siitä, mitä nuoret ammattilaiset Seuralta toivovat ja odottavat.

Seuran työryhmien toimintaa, kuten kokousten ja koulutustilaisuuksien järjestämistä, tuettiin käytettävissä olevin resurssein ja työryhmät toimivat aktiivisesti. Kirjastoseura ja työryhmät

järjestivät täydennyskoulutus- ja neuvottelupäiviä ajankohtaisista aiheista. Kirjastoseuran jäsenillä oli mahdollisuus osallistua jäsenhintaan Seuran järjestämiin tapahtumiin.

Kirjastoseuran verkkosivujen vuorovaikutteisuutta hyödynnettiin yhteydenpidossa jäsenistön, työryhmien ja muun kirjastokentän kesken.

Jokainen Kirjastoseuran jäsen sai edelleen kotiin kannettuna Kirjastolehden vuosikerran (neljä numeroa) sekä vuoden lopussa ilmestyneen Kirjastolehden vuosijulkaisun.

Kirjastoseuran näkyvyyden ja painoarvon lisääminen

Vuonna 2011 toteutettiin Kirjastolehden uudistus. Entisestä kirjastoalan ammattilehdestä tuli yhdistetty ammattilehti ja kirjastojen asiakaslehti. Lehdestä muokattiin kiinnostava kulttuurilehti, joka toimii kirjastoalan yhteisenä viestintä- ja markkinointikanavana. Uusi kirjastolehti tiedottaa kirjastojen palveluista asiakkaille ja sidosryhmille ja pyrkii nostamaan kirjastoalalle tärkeitä aiheita laajempaan julkiseen keskusteluun. Samalla se toimii kirjastoammattilaisten keskeisenä tiedotus- ja keskustelufoorumina.

Vuoden aikana tehtiin tiiviisti yhteistyötä kirjastoalan muiden viestintätoimijoiden, mm. Kirjastokaistan, Kirjastot.fi:n sekä eri kirjastojen viestintätyöstä vastaavien kanssa.

Medialle lähetettiin useita tiedotteita ja kannanottoja kirjastoalaan liittyvissä asioissa. Monet Kirjastoseuran tekemät aloitteet ja Seuran järjestämät tapahtumat pääsivät esiin valtakunnallisissa ja maakunnallisissa medioissa. Esimerkiksi Kirjastoseuran vaaliveto muksesta kirjoitettiin eduskuntavaalien alla Helsingin Sanomissa ja Kirjastoautotyöryhmän järjestämistä kansainvälisistä kirjastoautopäivistä oli juttu MTV3:n Kymmenen uutisissa.

Kirjastoseuran verkkosivu-uudistus polkaistiin käyntiin ja erityisesti loppuvuoden aikana suunnittelutyö oli kiivasta. Uudet sivut avataan vuoden 2012 alussa.

Kirjastoseura järjesti vuoden aikana useita kirjastoalan ammattitapahtumia. Oulun Kirjastopäivät keräsi ennätysellisen osallistujamäärän ja kansainväliset kirjastoautopäivät houkutteli Turkuun paljon osallistujia niin Suomesta kuin ulkomailtakin. Muidenkin työryhmien tapahtumat keräsivät runsaasti osallistujia.

Kirjastoseuran kansainvälinen toiminta oli hyvin vilkasta. Vuoden aikana Kirjastoseuran edustajat tekivät useita matkoja kansainvälisiin kirjastoalan tapahtumiin ulkomailla, ja myös Suomessa järjestettiin useita kansainvälisiä tilaisuuksia

San Juanin IFLA -konferenssissa oli paikalla useita Kirjastoseuran edustajia. IFLA:n Kirjastoseurojen jaoston johtokunnassa Kirjastoseuraa edusti vuonna 2010 toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä ja yleisten kirjastojen jaostossa hallituksen jäsen Rebekka Pilppula. Sinikka Sipilä valittiin kesällä IFLA:n varapuheenjohtajaksi vuosiksi 2011-2013 ja puheenjohtajaksi 2013-2015.

Helsingissä järjestettävän IFLA WLIC 2012 -konferenssin valmistelut tiivistyivät vuoden kuluessa. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä toimi varapuheenjohtajana konferenssijärjestelyistä vastaavassa kansallisessa komiteassa, jossa Kirjastoseuran edustajana oli myös puheenjohtaja Jukka Relander. Myös suunnittelija Leena Kuivanen oli syksystä alkaen tiiviisti mukana IFLA-valmisteluissa.

Kirjastoseuran tuen ja kirjastoyhteisön merkittävyyden kasvattaminen paikallistasolla

Kirjastoseuran toimijat osallistuivat vuoden aikana moniin kirjastojen järjestämiin paikallisiin tilaisuuksiin ympäri maata.

Seura otti näkyvästi kantaa useisiin valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviin kirjastoalaa koskettaviin kysymyksiin.

Kirjastoseura ja sen työryhmät järjestivät koulutus- ja keskustelutilaisuuksia eri puolilla Suomea. Seura oli mukana myös muiden tahojen järjestämissä kirjastoalan tapahtumissa vuoden mittaan.

Kirjastolehden uudistuksen myötä jokainen Kirjastolehden numero on Kirjastojen PR-tuote, jota kaikki Suomen kirjastot voivat tilata asiakkailleen ja sidosryhmilleen jaettavaksi.

KIRJASTOLEHTI VUONNA 2011

Uusi Kirjastolehti

Vuonna 2011 toteutettiin jo edellisten vuosien aikana suunnitteilla ollut Kirjastolehden uudistus. Uudistuksella pyrittiin muokkaamaan Kirjastolehdestä kiinnostava ja visuaalisesti houkutteleva kulttuurilehti, joka tavoittaa paitsi kirjastoammattilaiset, myös kirjastojen asiakkaat ja sidosryhmät sekä toimii tehokkaana, koko kirjastoalan yhteisenä viestintä- ja markkinointikanavana.

Uusi Kirjastolehti on kaksiosainen. Se koostuu kirjastojen asiakkaille ja sidosryhmille suunnatusta asiakaslehestä sekä kirjastoammattilaisille suunnatusta ammattilehdestä, jotka molemmat on nidottu samojen kansien sisään. Asiakaslehti + ammattilehti -kokonaisuus on vapaasti tilattavissa ja Kirjastoseuran jäsenet saavat koko paketin jäsenetuna. Tämän lisäksi kirjastot voivat tilata asiakkailleen ja sidosryhmilleen jaettavaksi pelkkää asiakaslehteä ilman ammattisivuja.

Kirjastojen asiakkaille ja sidosryhmille suunnatussa asiakasosiossa esitellään kirjastojen palveluja ja tarkastellaan korkeatasoisten juttujen kautta laajemminkin maamme kulttuurielämää ja ajankohtaisia asioita. Asiakaslehden väliin on nidottu ammattilehti kirjastoammattilaisille. Koska kaikki ilmoitukset, sisältö-sivu ja kannet siirrettiin kokonaisuudessaan yleisölehden puolelle, saatiin pienehköstä sivumäärästä huolimatta ammattilehteen mahtumaan lähes yhtä paljon journalistista materiaalia kuin "vanhaankin" ammattilehteen.

Kun lehden kohdeyleisöä laajennettiin kirjastoammattilaisesta myös kirjastonkäyttäjään, haluttiin kansikuviin ja -teksteihin panostaa aiempaa enemmän, koska yleisölehden on houkuteltava lukijoita eri tavalla, kuin perinteisen ammattilehden. Artikkeleille säädettiin tarkat mitat jotta ulkoasusta tulisi ilmavampi ja mukavampi lukea. Myös kuviin panostettiin ja niille annettiin

enemmän tilaa. Lehdelle määriteltiin vakiopalstat ja -elementit. Kirjastolehdestä tehtiin Kirjastojen aikakauslehti.

Keskustelua kirjastojen, päättäjien ja asiakkaiden välillä pyrittiin toteuttamaan juttuvalinnoilla ja kannustamalla lukijoita vuorovaikutukseen lehden kanssa. Kannustimena palautteen antoon toimivat erilaiset palkinnot, joita arvottiin vastanneiden kesken.

Uuden Kirjastolehden tavoitteena on toimia keskustelufoorumina, jossa ammattilaiset, päättäjät ja asiakkaat kohtaavat. Kirjastolehti pyrkii tehostamaan kirjastoalan viestintää niin, että kansalaiset saavat tietoa kirjastoista ja niiden palveluista, ja samalla kirjastojen kannalta tärkeitä asioita saadaan nostettua yleiseen tietoisuuteen ja keskusteluun. Uusi Kirjastolehti käsittelee kaikkea kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvää – kirjastonäkökulmasta. Jokaisessa numerossa on ajankohtaisia uutisia ja tapahtumavinkkejä, erilaisia kirjalistoja, kirjasto-esittelyjä Suomesta ja maailmalta, reportaaseja, kirjailijahaastatteluja jne.

Markkinointia

Kirjastolehden uudistuksesta tiedotettiin kirjastoille useaan otteeseen ja lehteä markkinoitiin useissa eri tilaisuuksissa.

Lehti osti ilmoitustilaa Voiman kulttuurilehtien yhteismainoksesta ja Mainostajien hakemistosta. Lisäksi saimme sovittua, että Kirjastokalenterissa on vuonna 2012 paitsi perusilmoitus, myös lehden tilaus- ja ilmestymisajankohdat merkittynä kalenterin allakkasivuile nimipäivien tyyliin.

Loppuvuodesta Kirjastolehti ilmoitettiin Aikakausmedian vuoden kansikuvakilpailuun.

Loppuvuodesta lanseerasimme verkossa alennuskampanjan, jolla lehden vuosikerran (ilman Vuosijulkaisua) sai 30 euron hintaan.

Tekevä oppii

Ahkerasta tiedotuksesta huolimatta Kirjastolehden uudistus tuli monelle yllätyksenä ja termeissä tuli sekaannuksia. Moni kirjasto mieltää ”asiakkaan” viiteryhmäksi – ei kirjaston kävijäksi. Näin ajattelevat eivät tilaa lehteä kirjastostaan mukaan napattavaksi.

Myös tilauksissa esiintyi ongelmia: kirjastot sekoittivat yleisö- ja ammattilehdet ja vaikka kuinka tilauskirjeissä pyrimme vääntämään asiaa rautalangasta, hätääntyneitä tiedusteluja tuli paljon. Kaksi erilaista lehteä ja kaksi erilaista tapaa tilata näitä lehtiä, aiheuttivat paljon sekaannuksia.

Pienet kirjastot ilmoittivat, että nippukoko (vähintään 50 lehteä nipussa) on liian suuri heidän tarpeisiinsa. Päätimme muuttaa nippukokoa vuonna 2012.

Myös painotalolla oli vaikeuksia sisältää lehden kaksijakoinen konsepti. Kirjastolehti 1/11 eli ensimmäinen uudistettu numero, postitettiin kokonaisuudessaan ilman ammattiliitettä. Paino korjasi virheen painattamalla liitettä ja lähettämällä sen muovitettuna tilaajille ja Seuran jäsenille. Tästä ei koitunut lisäkustannuksia Seuralle.

Numero 2/12 sen sijaan ilmestyi kokonaisuudessaan ammattiliitteellisenä – ja hieman myöhässä, painon ongelmista johtuen. Tuplalehti on luonnollisesti kalliimpi sekä painattaa että postittaa. Paino otti tämänkin virheen ja syntyneet kustannukset asiallisesti vastuulle.

Tämän jälkeen Ira Koivu ja Birit Hokkanen vierailivat Forssa Printissä – tuloksellisesti. Lehden konsepti käytiin kunnolla asianosaisten kanssa läpi, jotta välttyisimme jatkossa virheiltä. Lisäksi

sovimme, että luovumme paperisesta, postitettavasta vedoksesta ja siirrymme sähköiseen järjestelmään, Insiteen. Näin säästämme sekä rahaa että aikaa.

Saimme myös sovittua, että paino lähettää painoprosessissa syntyvät ylimääräiset lehdet (usein jopa satoja kappaleita) veloitusetta Seuran toimistolle. Näin saamme täysin ilmaisia lehtiä messuille jaettavaksi.

Uudistuksen hyödyt

Ensimmäinen vuosi osoitti, että oikealla tiellä ollaan. Vaikka vielä on aikaista puhua lehdestä Kirjastojen keskustelufoorumina ja viestintäkanavana, lehti on saanut paljon positiivista palautetta sekä kirjaston asiakkailta että kirjastoammattilaisilta. Lukijat ovat lähettäneet toimitukseen palautetta sekä lehdelle että kirjastoille. Lisäksi lehden artikkeleita on lainattu muissa medioissa.

Kirjastolehden levikki on noussut ja lehti saavutti levikille asetetun vuositavoitteen 20 000 kpl. Vuosikertatilauksia tehtiin 1400 kpl enemmän kuin vuonna 2010 ja irtonumeroita tilattiin 5129 kpl enemmän kuin edellisellä vuonna. Myös ilmoitusmyynti parani edellisestä vuodesta.

Laajuus

Kirjastolehti ilmestyi vuonna 2011 kaikkiaan viisi kertaa. Lehden jokaisessa numerossa oli omat teemansa: Koulutus & Yhteiskunta (ilmestyi Lainan päiväksi 3.2.), Kunto & Hyvinvointi (ilmestyi 4.4.), Musiikki & Elokuva (ilmestyi Kirjastopäiville 7.6.) ja Kirjat (ilmestyi kirjamessuille). Vuoden neljä ensimmäistä numeroa oli asiakas+ammattilehtiä ja viides, joulukuussa ilmestynyt numero oli ainoastaan kirjastoammattilaisille suunnattu ammattijulkaisu, jossa vedettiin yhteen päätyneen vuoden puheenaiheita ja suunnattiin katse tulevaan.

Vuosikerrassa oli 160 (asiakas+ammattilehti) + 48 (vuosijulkaisu) sivua. Keskimääräinen painos oli noin 7000 kpl.

Henkilöstövaihdoksia

Seuran viestintäpäällikkönä ja Kirjastolehden päätoimittajana toimi VTM Ira Koivu ja ammattilehden vastaavana toimittajana YTM Päivi Jokitalo. Vakituksena toimittajana jatkoi FK Titta Baer. Sekä ammattilehden että asiakaslehden tekemiseen osallistui suuri joukko avustajia ja freelancer-toimittajia. Ammattilehteä avustavat pääosin kirjastoammattilaiset, joilla on sisäpiirin tietoa sekä näkemystä, kokemusta ja ymmärrystä kirjastoalasta.

Kirjastojen käyttäjille suunnatun asiakaslehden vakiaavustajakaartiin kuuluu noin 10 hengen joukko innokkaita freelancer-toimittajia ja -kuvaajia sekä viestinnän ja journalismin opiskelijoita. Lehden visuaalisesta ilmeestä yhdessä päätoimittajan kanssa vastasi graafikko Mirkka Hietanen. Maaliskuun lopussa päättyi yhteistyö Julkaisu Bookersin kanssa ja Kirjastolehden ilmoitusmyyjäksi valittiin Leila Hampaala.

Päivi Jokitalo lopetti vastaavana toimittajana marraskuun lopussa ja jatkaa lehden avustajana. Lehdelle ei hankittu uutta vastaavaa toimittajaa, vaan koottiin kirjastoammattilaisista koostuva toimituskunta, joka suunnittelee ja osin toteuttaaakin ammattilehden sisältöjä.

Ammattilehden toimituskuntaan valittiin Päivi Jokitalo (Pietarsaari), Jarmo Saarti (Itä-Suomi), Leena Elenius (Seinäjäjoki), Päivi Litmanen-Peitsala (Kifi), Sari Lehikoinen (Helsinki) ja Pirkko Lindberg (Oulu). Toimituskunta kokoontui ensimmäisen kerran marraskuussa, jolloin suunniteltiin lehden 1/12 sisältö.

Painatus

Kirjastolehden painotalona toimi Forssaprint. Loppuvuonna saimme tarjouksia eri painotaloilta, mutta tarjoukset hävisivät selvästi Forssaprintin tarjoukselle. Painoja ei lähdetty nyt erikseen kilpailuttamaan, koska Forssaprintin tarjous on selvästi markkinoiden yleistä hintatasoa alhaisempi.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Vuoden alussa käytiin keskusteluja BTJ:n ja Voima Kustannuksen kanssa kustannusyhteistyöstä. BTJ ei enää ollut kiinnostunut kustantamaan Kirjastolehteä. Voima Kustannuksella ei ollut resursseja kustantamiseen. Päätettiin, että Kirjastoseura jatkaa lehden kustantamista.

Kirjastolehti järjesti alkuvuonna kirjoituskilpailun yhteistyössä Books on Demandin (BoD) kanssa. Kirjoituskilpailu saavutti suuren suosion: kilpailuun lähetti tekstejään noin 200 kirjoittajaa. Tuomariston (kirjailija Juha Itkonen, vapaa toimittaja Rita Dahl ja BoD:n aluevastaava Saara Golombek) valitsevat 20 parasta tekstiä julkaistiin BoD:n kautta Sanoja rakkaudesta -kirjana.

Lukijapalautteen saamiseksi Kirjastolehti tekee yhteistyötä erilaisten kaupallisten tahojen kanssa: vuoden 2011 aikana Universal Music ja Avain Kustannus tarjosivat lukijapalkinnot palautteen antajien kesken arvottaviksi.

Yhteistyötä tehtiin myös Kirjastot.fi:n kanssa: Päivi Litmanen-Peitsala ja Titta Baer toimittivat kirjastoaiheisia uutisia verkkoon ja lisäksi Ira Koivu kävi säännöllisesti Kirjastokaistan toimituskokouksissa. Kirjastokaista ja Kirjastolehti tekevät yhteistyötä juttujen suhteen: lehdessä vinkataan aina kun mahdollista Kaistan videoihin, lisäksi juttuaiheita pyritään sovittamaan yhteen.

Ristiin vinkkausta on harrastettu ahkerasti myös sosiaalisessa mediassa, Facebookissa.

Kirjastolehti ja Kirjastokaista tekevät yhdessä kirjastojen mainoskampanjaa, jossa tunnettuja ihmisiä pyydetään vilauttamaan videolle kirjastokorttiaan. Yle on ilmaissut mielenkiintonsa kampanjaan. Kaistan kiireiden vuoksi projekti on kuitenkin vielä alkutekijöissä.

Kirjastokaista nostaa tahollaan Kirjastolehden profiilia: Kaistalla julkaistiin Ira Koivun ja Päivi Jokitalon haastattelu ja loppuvuodesta Kaista kävi kuvaamassa Kirjastolehden uuden juttusarjan (Toimitus tuunaa, alkaa 3.2.) tekoa.

UOSIKERTOMUS 2011 – YKSITYISKOHTAISET TIEDOT

LAUSUNNOT, KANNANOTOT JA ALOITTEET

- 2.2. Kirjastoseuran Wikileaks -kannanotto. Kirjastoseura korostaa kannanotossaan, että tiedon avoimuus on yhteiskunnassa tärkeää, ja että avoimuutta ja ilmaisunvapautta on syytä puolustaa ja laajentaa, ei rajoittaa.
- 8.3. Kirjastoseuran vaalivetoisuus. Kirjastoseura esitti vaatimuksen 90 miljoonan euron lisäyksestä kirjastojen rakentamiseen, perusparannukseen ja palvelujen kehittämiseen.
- 3.5. Kirjastoseuran kannanotto kirjastojen yksityistämiskeskusteluun. Kirjastoseura otti kielteisen kannan kirjastopalvelujen yksityistämiseen korostaen sitä, että Suomessa

kunta vastaa kirjastopalvelujen järjestämisestä. Vain näin taataan kansalaisille perustus- ja kirjastolain mukaiset yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen, itsensä sivistämiseen ja kehittämiseen.

- 28.10. Kirjastoseurojen neuvottelukunnan e-kirjakannanotto. Kirjastoseurat pyrkivät kannanotollaan avaamaan keskustelun kansalaisten oikeudesta tietoon e-kirjojen aikakaudella.
- 12.10. Kirjastoseuran lausunto audiovisuaalisten teosten verkkojakelua Euroopan unionissa käsittelevästä Euroopan komission Vihreästä kirjasta. Kirjastoseura toi lausunnossaan esiin, että Seuran näkökulmasta oleellista on, että kansalaisten oikeus yhteiseen kansalliseen, myös audiovisuaaliseen, muistiin tulee turvata.
- 28.10. Kirjastoseuran kannanotto valtion talousarvioon annettiin valtionvarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle. Kirjastoseura esitti valtion talousarvioon tuntuvaa korotusta kirjastojen kehittämis- ja perustamishankeavustuksiin.
- 20.12. Kirjastoseura ilmaisi opetus- ja kulttuuriministeriölle antamassaan lausunnossa huolestumisensa vireillä olevasta suunnitelmasta muuttaa Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma Oulun seudun ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutusohjelman suuntautumisvaihtoehdoksi.

EDUSTUKSET, PUHEENVUOROT JA TAPAAMISET

- 3.2. Keskuskirjastokokouksessa toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä kertoi IFLA2012-konferenssin valmisteluista. Samassa tilaisuudessa viestintäpäällikkö Ira Koivu esitteli uudistunutta Kirjastolehteä.
- 10.-11.2. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä osallistui Helsingin kaupunginkirjaston pohjoismaisine yhteistyökumppaneineen järjestämään New Library – Design and Function -konferenssiin Marina Congress Centerissä Helsingissä.
- 12.5. Hallituksen jäsen Heli Roisko edusti Kirjastoseuraa Luovien vastakohtaisuuksien maaseutu -seminaarissa Hanasaassa.
- 15.-16.9. Kirjastonjohtajien Neuvottelupäivillä Hanasaassa Kirjastoseuraa edustivat puheenjohtaja Jukka Relander, toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä ja viestintäpäällikkö Ira Koivu.
- 23.9. Aikakausmedian järjestämään Aikakauslehdet livenä Kampissa –tapahtumaan osallistui Päivi Jokitalo haastatteleamalla Fintelligensin IsoH -räppääjää aiheena Riittävätkö sanat – mistä lisää?
- 30.9. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä edusti Kirjastoseuraa ja IFLA:a Hämeenlinnan kaupunginkirjaston 150-vuotisjuhlissa ja piti tilaisuudessa puheen.
- 30.9.-2.10. Turun kirjamessuilla Kirjastoseuran osastolla päivystivät Päivi Almgren, Päivi Jokitalo, Anneli Ketonen, Ira Koivu, Leena Kuivanen, Juha Manninen ja Pirjo Sallmén. Petri Tonteri puhui torstaina 29.9. *E-LIBRI 2011: Read the Future! Digital Publishing and Electronic Books seminar* -kutsuvierasseminaarissa.
- 7.10. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä edusti Kirjastoseuraa Tampereen kaupunginkirjaston 150-vuotisjuhlissa ja luovutti Kirjastolehden Jyvä-palkinnon Ritva Hokka-Ahdille.

- 12.10. Kirjastolehden ilmoitushankkija Leila Hampaala osallistui Aikakausmedian järjestämään syystapaamiseen, joka käsitteli järjestöjen varainhankintaa.
- 24.10. Viestintäpäällikkö Ira Koivu ja tiedottaja-toimittaja Titta Baer osallistuivat kulttuuriministeri Paavo Arhinmäen tiedotustilaisuuteen.
- 27.-30.10. Helsingin kirjamesseille osallistui Kirjastolehti Kultin osastolla. Lehteä oli jaossa ja BoD (Books on Demand) -kustantajan osastolla. Myös lehden ja BoD:n yhteinen julkaisu *Sanoja rakkaudesta* julkistettiin kirjamesseilla. Ira Koivu, Sinikka Sipilä, Anneli Ketonen edustivat Kirjastoseuraa ja Kirjastolehteä.

OPISKELIJATAPAAMISET 2011

- 24.1. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Hämeenlinnassa Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen kirjastoalan opiskelijoille.
- 1.2. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Lahdessa Koulutuskeskus Salpauksen kirjastoalan opiskelijoille.
- 9.2. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Seinäjoella Koulutuskeskus Sedun ja Seinäjoen AMK:n kirjastoalan opiskelijoille.
- 10.2. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Haapaveden opiston kirjastoalan opiskelijoille.
- 2.3. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Tampereen yliopiston kirjastoalan opiskelijoille.
- 8.3. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja seuran toimintaa Valkeakosken ammatti- ja aikuisopiston kirjastoalan opiskelijoille.
- 14.4. Suunnittelija Leena Kuivanen esitteli Kirjastoseuraa ja erityisesti Seuran viestintää Turun AMK:n ja Åbo Akademin opiskelijoille.

JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET KOKOUKSISSA, JÄRJESTÖISSÄ JA TOIMIKUNNISSA

Järjestö, yhteisö	Aika	Edustaja	Varajäsen
Aikakauslehtien liitto	2007-	Ira Koivu	
BTJ Kirjastopalvelu Oy, yhtiökokous	2007-	Sinikka Sipilä	
BTJ Kirjastopalvelu Oy, hallitus		Päivi Jokitalo, Päivi Almgren	
FinnOA (Finnish Open Access)	2008-	Petri Tonteri	
Informaatio-osuuskunta Katto-meny	2003-	Ira Koivu	
Informaatio-osuuskunta Katto-meny, hallitus		Päivi Jokitalo	
Kansanvalistusseuran hallintoneuvosto	2004-11	Sinikka Sipilä	
Karl-Erik Henrikssonin muistorahasto	2009-11	Jyrki Tirronen, Sinikka Sipilä	
Kehitysyhteistyön palvelukeskus	2011-12	Sanna Sivonen	
Kiitos kirjasta -palkintolautakunta	2011-12	Marika Helovuori, Katariina Ervasti	

Kirjastoseurojen neuvottelukunta	2008-	Sinikka Sipilä	
Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto	2007-	Ira Koivu	
Kultti ry			
Lastenkirjainstituutti	2011-12	Katariina Ahtiainen	Mervi Tilvis
Lukukeskus ry	2011-12	Anne Ojanperä	Leeni Hurskainen
Lukukeskus ry, hallitus	2010-11	Jari Paavonheimo	
Mediakasvatusfoorumi, OKM	2008-11	Petri Tonteri	
Mediakasvatusseura	2007-	Pirjo Sallmén	
Mediakasvatuskeskus METKA ry	2007-	Titta Baer	
Näkövammaisten kirjaston Celian johtokunta	2010-	Leena Laakso	
Oikeus oppimiseen -kampanjan nk	2010-	Rebekka Pilppula	Pirjo Sallmén
Pohjola-Nordenin vuosikokous	2011	Heli Roisko	
Selkoasiain neuvottelukunta	2010-11	Lea Salo	
Selkokirjatyöryhmä	2010-11	Maija Korhonen	
Suomen kirjasaatiön hallitus	2008-11	Anneli Ketonen	
Suomen kirjataiteen komitea	2010-11	Brita Hovi	
Suomen musiikkikirjastoyhdistys - Suomen IAML-sektio ry	2007-	Markku Lehikoinen	Tuomas Pelttari
Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys	2009-11	Virva Nousiainen-Hiiri	
Turun kirjamesustoimikunta	2008-	Päivi Almgren	
Valtion kirjallisuustoimikunta	2007-12	Olli Mäkinen	

Suomen kirjastosaatiön hallitus

Tuula Martikainen, pj.	2009 – 2011 (2. kausi)
Ulla Hirvonen	2009 – 2011 (2. kausi)
Maritta Naumanen	2010 – 2012 (2. kausi)
Jukka Pennanen	2011 – 2013 (1. kausi)
Petri Tonteri	2011 – 2013 (1. kausi)
Ilkka Kononen	2010 – 2011 (1. kausi),

Asiamiehenä toimi oik. kand. Ari-Pekka Kettunen

KANSAINVÄLISET EDUSTUKSET, VIERAAT JA MUU KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Suomen kirjastoseura on jäsenenä alan kansainvälisissä järjestöissä IFLA (international Federation of Library Associations and Institutions) ja EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations). Yhteistyötä tehdään myös pohjoismaisten kirjastoseurojen kesken. Seura edustaa alaa kansainvälisesti, järjestää tutustumisohjelmia vierailuryhmille ja suomalaisille alan edustajille ulkomailla.

Kansainvälisiä vieraita Suomessa

- 8.2. Namibian kulttuuriministeriön edustajat Theopolina Shuumbili, Ritva Niskala ja Siegfried Kamatoto, jotka osallistuvat Namibiassa Kirjastoseuran kehitysyhteistyöhankkeen toteutukseen, vierailivat Suomessa 23.1-3.2. ja tutustuivat kirjastoalan toimintaan ja suunnittelivat hanketta. Seurue vieraili myös Kirjastoseuran toimistossa ja tapasi toiminnanjohtaja Sinikka Sipilän ja viestintäpäällikkö Ira Koivun.

- 26.5. Professori M. Mamadou Diarra Dakarin yliopistosta vieraili Kirjastoseurassa keskustelemassa toiminnanjohtaja Sinikka Sipilän kanssa Suomen ja Senegalin välisestä kirjastoalan koulutusyhteistyöstä. Mukana oli myös Seuran kansainvälisten asioiden työryhmän puheenjohtaja Leena Aaltonen Turun AMK:sta.
- 8.-10.6. Oulun kirjastopäiville osallistui Kirjastoseuran vieraana American Library Associationin puheenjohtaja Roberta Stevens. Päivillä luennoi myös Tårnbyn kunnan kirjastotoimenjohtaja Jens Lauridsen Tanskasta.

IFLA WLIC 2012 -konferenssiin valmistautuminen

Suomen IFLA 2012:n Kansallisessa komiteassa Suomen kirjastoseuraa edustavat Puheenjohtaja Jukka Relander ja toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä, joka toimii Kansallisen komitean sekä komitean asettaman työvaliokunnan varapuheenjohtajana. Lokakuusta alkaen myös suunnittelija Leena Kuivanen siirtyi IFLA 2012 -valmistelutehtäviin ja osallistui konferenssia valmistelevien tahojen kokouksiin.

Kansallinen komitea järjesti 21.1. Tieteiden talolla IFLA Forum -tiedotustilaisuuden vapaaehtoisiksi IFLA-konferenssiin tuleville. Paikalla oli noin 150 henkeä. Puhujina olivat IFLA:n pääsihteeri Jennefer Nicholson, Professional Committeeen pj. Patrice Landry ja konferenssis sihteeri Josche Ouwerkerk. Kirjastoseurasta tilaisuudessa olivat paikalla puheenjohtaja Jukka Relander, hallituksen varapuheenjohtaja Jukka Pennanen, toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä, viestintäpäällikkö Ira Koivu ja suunnittelija Leena Kuivanen.

IFLA 2012 Kansallinen komitea tapasi IFLAn edustajat ja konferenssitoimisto K.I.T.:n edustajat 20.1. Paikalla oli Kirjastoseurasta toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä.

IFLA:n ja Konferenssitoimisto K.I.T.:n edustajat vierailivat Suomessa 19. – 21.10. Vierailun yhteydessä järjestettyihin kokouksiin osallistuivat toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä ja suunnittelija Leena Kuivanen.

Vuoden aikana IFLA WLIC -konferenssia valmistelevat tahot kokoontuivat säännöllisesti. Konferenssivalmistelut tiivistyivät vuoden 2012 alussa konferenssin lähestyessä.

Edustukset kansainvälisissä järjestöissä ja työryhmissä

- EBLIDA:n hallituksen jäsenenä Saara Ihamäki (toinen kausi). Varajäsen: Leena Toivonen Suomen tieteellinen kirjastoseura
- IFLA:n Management of Library Association -jaoston johtokunnassa 2007 - 2011 Sinikka Sipilä (toinen kausi)
- IFLA:n hallituksen jäsenenä 2007 - 2011 Sinikka Sipilä (toinen kausi)
- IFLA:n Public Library -jaoston johtokunnassa Rebekka Pilppula
- Pohjoismaiden kirjastojen PR -yhdistyksen hallituksessa Päivi Almgren

Sinikka Sipilä valittiin kesäkuussa IFLA:n tulevaksi puheenjohtajaksi. Hän toimii IFLA:n varapuheenjohtajana elokuusta 2011 elokuuhun 2013, minkä jälkeen hän toimii kaksi vuotta IFLA:n puheenjohtajana.

Kansainväliset tilaisuudet ulkomailla

- 17.2. Yhteispohjoismainen tekijänoikeuskomitea kokoontui ensimmäistä kertaa Kööpenhaminassa. Suomalaisten kirjastoseurojen nimeämä edustaja oli Kansalliskirjaston lakimies Pekka Heikkinen.
- 17.-19.2. Toiminnanjohtaja osallistui IFLA:n Kirjastoseurojen jaoston kokoukseen ja workshopiin Splitissä Kroatiaassa ja markkinoi samalla IFLA2012-konferenssia ja Kirjastoseuran videota Isältä pojalle.
- 19.2.-1.3. Puheenjohtaja Jukka Relander ja viestintäpäällikkö Ira Koivu vierailivat Tansaniassa seuran kehitysyhteistyöhankkeen valmistelumatkalla. Mukana olivat myös Seuran kehitysyhteistyöhankkeen koordinaattori Marjatta Lahti ja IT-asiantuntija Petteri Ponsimaa. Matkalla he tapasivat mm. Tansanian Library Servicen ja Kansalliskirjaston edustajia ja osallistuivat ulkoasianministeriön kurssille.
- 17.-18.3. Tieteellisen seuran edustaja, varajäsen Leena Toivonen Tampereen yliopiston kirjastosta edusti Suomea ja Kirjastoseuraa EBLIDA:n hallituksen kokouksessa Firenzessä, Italiassa.
- 13.-17.4. Rebekka Pilppula edusti Kirjastoseuraa IFLA:n Public Library Sectionin talvikokouksessa Brnossa Tsekissä.
- 14.-15.4. IFLA:n Presidential Meeting pidettiin Haagissa. Toiminnanjohtaja ja hallituksen varajäsen Ali Abdirahman edustivat seuraa. Toiminnanjohtaja osallistui IFLA:n hallituksen ja työryhmien kokouksiin 16.-18.4.
- 4.-6.5. Mervi Tilvis edusti Kirjastoseuraa Tallinnassa Twin Cities-konferenssissa.
- 11.-13.5. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä ja hallituksen varajäsen Leenakaisa Haapaniemi edustivat Seuraa Ruotsin kirjastopäivillä Visbyssä.
- 25.-26.5. Leena Toivonen Suomen tieteellisestä kirjastoseurasta edusti Suomea ja Kirjastoseuraa EBLIDA:n vuosikokouksessa ja EBLIDA-NAPLE One Profession, One Future -konferenssissa Malagassa.
- 19.-21.6. Sinikka Sipilä edusti Kirjastoseuraa Pohjoismaiden kirjastoseurojen kokouksessa ja Next Library konferenssissa Århusissa.
- 13.-18.8. IFLA-konferenssiin San Juanissa Puerto Ricossa osallistui kaikkiaan yli 60 suomalaista. Kirjastoseuran edustajia olivat Jukka Relander, Sinikka Sipilä, Rebekka Pilppula, Heli Roisko ja Titta Baer.
- 3.-6.10 Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä osallistui Moskovassa järjestettyyn UNESCO/IFAP-konferenssiin IFLA:n varapuheenjohtajan ominaisuudessa.
- 16.-18.10. Rebekka Pilppula edusti Kirjastoseuraa Liettuan Trakaissa järjestetyssä CoBal 9-kongressissa. Seminaarin teema oli *Reading in Digital Age: New Partnerships and Services*.
- 7.-8.11. Leena Toivonen Suomen tieteellisestä kirjastoseurasta edusti Suomen kirjastoseuroja EBLIDA:n hallituksen kokouksessa Tukholmassa.
- 28.11.-1.12. Petri Tonteri osallistui Kirjastoseuran edustajana On-Line konferenssiin Lontoossa.

- 2.12. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä edusti IFLA:a ja Kirjastoseuraa Liettuan kirjastoseuran 80-vuotisjuhlassa Vilnassa.
5. – 7.12. Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä osallistui IFLA:n hallituksen ja sen työryhmien kokouksiin Haagissa.

Kansainvälisiä vieraita ja tilaisuuksia Suomessa

Kansainväliset kirjastoautopäivät – Mobile Library Festival Turussa 11.-13.8.

Kirjastoseuran Kirjastoautotyöryhmä järjesti yhdessä Turun kaupunginkirjaston kanssa kansainväliset kirjastoautopäivät. Suomalaisten kirjastoautojen 50-vuotista taivalta juhlistaneeseen tapahtumaan osallistui kirjastoautoväkeä Suomesta ja ulkomailta. Osallistujat ja turkulaisyleisö pääsi tutustumaan Aurajoen varrelle parkkeerattuihin kirjastoautoihin, joita oli saapunut paikalle mm. Pohjoismaista, Saksasta ja Hollannista. Ohjelmassa oli tutustumista suomalaisen kirjastoauto toiminnan historiaan ja kansainvälistä keskustelua alan nykyhetkestä ja tulevaisuudesta sekä tietysti hauskanpitoa kansainvälisen kirjastoautorukan kesken. Tapahtuma herätti runsaasti huomiota mediassa ja muun muassa MTV3:n Kymmenen uutiset teki jutun tapahtumasta.

Kuvat Kansainvälisiltä kirjastoautopäiviltä: Ira Koivu.

Kansainväliset yhteistyösopimukset

Etelä-Afrikan kirjastoseura LIASA ja Suomen kirjastoseura jatkoivat yhteistyötä sopimuksensa puitteissa. Sopimuksessa on määritelty yhteistyöalueet: World Summit on the Information Society, Exchange Programmes, Information Sharing ja Copyright and Other Legal Matters (CLM). Vuoden aikana Kirjastoseurojen kesken pidettiin yhteyttä. Suomen kirjastoseura tuki 500 eurolla LIASA:n toimintaa.

Kirjastoseura liittyi Itämeren maiden kirjastojen verkottumista ja yhteistyötä edistävään Bibliotheca Baltica Networkiin.

Kirjastoseuran kehitysyhteistyöprojekti

Seuran kehitysyhteistyöhankkeen suunnittelua jatkettiin vuona 2011 UM:n myöntämän määrärahan turvin. Projekti nimettiin Kirjastot ja kehitys -hankkeeksi, koska aiemmin nimeksi kaavailtu Elävät kirjastot -nimike oli käytössä jo muualla.

Hankkeen puitteissa tehtiin hanketta valmistelevia vierailuja puolin ja toisin. Namibia Library and Archives Servicen (NLAS) kolmen hengen delegaatio (Theopolina Shuumbili, Siegfried Kamatoto ja Ritva Niskala) vieraili tammi-/helmikuussa Suomessa yhdistetyllä suunnittelu – ja opintomatalla. Kirjastoseuran neljän hengen delegaatio (Jukka Relander, Marjatta Lahti, Petteri Ponsimaa ja Ira Koivu) vieraili puolestaan Tansaniassa Tanzania Library Services Boardin (TLSB) vieraana

helmikuun lopulla. Yhdessä kumppanien kanssa jatkettiin projektin suunnittelua. Suunnitteluvarojen turvin kustannettiin myös NLASin johtaja Veno Kauarian ja Ritva Niskalan opinto- ja suunnittelumatka Tansaniaan elokuussa. TLSB:n johtaja Alli Mcharazo ja suunnittelusta vastaava Comfort Komba puolestaan vierailivat Namibiassa syyskuussa. Näin jo suunnitteluvaiheessa tuettiin South-South yhteistyötä, jota on tarkoitus edistää myös jatkossa.

Eri tahojen yhteistyönä laadittu projektisuunnitelma lähetettiin toukokuussa UM:lle ja myönteinen päätös projektin toteuttamiseksi vuosina 2012 – 2014 saatiin joulukuussa. Hanke käynnistetään heti vuoden 2012 alussa.

Kuvat Tansaniasta: Ira Koivu.

Suomalaisten koulutuslaitosten yhteistyö Afrikan maiden kanssa

Kirjastoseuran aloitteesta alkanut suomalaisten ja afrikkalaisten kirjastoalan koulutuslaitosten CIMO (Center of International Mobility) -rahoitteinen North-South-South Library and Information Studies Network -yhteistyö jatkui vuonna 2011. Oulun yliopisto koordinoi projektia ja suomalaiset yhteistyöoppilaitokset ovat Åbo Akademi ja Turun AMK. Afrikkalaiset yhteistyökumppanit olivat Namibian yliopisto Namibiasta, Western Capen yliopisto Etelä-Afrikasta ja Dakarin yliopisto Senegalista. Kaiken kaikkiaan verkoston yhteistyö kehittyi hyvin myös vuonna 2011. CIMO on myöntänyt rahoitusta toiminnan jatkamiseen vuoteen 2013 asti.

KOULUTUS, SEMINAARIT JA NEUVOTTELUPÄIVÄT

Jäsenten osallistumismaksu Kirjastoseuran kursseille oli 70 € yhden päivän, 120 € kahden päivän ja 175 € kolmen päivän kurssille. Osa tilaisuuksista oli maksuttomia.

- 8.4. Fiktioryhmä järjesti seitsemännen fiktiöpäivän Espoon Sellossa. Päivän teema oli *Jokaiselle kirjalle lukija!* Päivään osallistui noin 60 henkilöä.
- 13.5. Kotipalvelu- ja laitoskirjastotyöryhmä järjesti Valtakunnallinen kirjaston kotipalvelupäivä Kuopiossa. Tapahtuma keräsi noin 70 osanottajaa
- 8.-10.6. Oulun kirjastopäivät – biblioteksdagar. Kirjastoseura järjesti vuoden 2011 kirjastopäivät yhteistyössä Oulun kaupunginkirjaston kanssa. Tapahtuma keräsi ennätyselliset 730 osallistujaa. Päivien monipuolisessa ohjelmassa oli luentoja, alustuksia, paneeli- ja yleisökeskusteluja, näytteilleasettajien osastoihin tutustumista, tietoiskuja, kiinnostavia käytäväkeskusteluja ja iloista iltaohjelmaa. Kirjastoseuran vieraana paikan päällä oli ALA:n puheenjohtaja Roberta Stevens. Valokuvia Kirjastopäiviltä löytyy Suomen kirjastoseuran Flickristä, osoitteesta <http://www.flickr.com/photos/kirjastoseura/sets/>.

Kuvat Oulun kirjastopäiviltä: Leena Kuivanen.

- 11.-13.8. Kirjastoautotyöryhmä järjesti suomalaisen kirjastoautojärjestelmän 50-vuotista historiaa juhlistaneet kansainväliset *Mobile Library Festival* -kirjastoautopäivät Turussa. Päiville osallistui 333 henkilöä eri maista. Paikalla oli kirjastoautoja muun muassa Suomesta, Tanskasta, Saksasta ja Hollannista.
- 30.9. Kirjastoseuran miniseminaari Light My Fire – innostavan johtajuuden haasteet Turun kirjamesujen yhteydessä. Tilaisuudessa Maija Berndtson kertoi pitkän uransa muuttuvista haasteista ja Virpi Launonen puhui tämän päivän innostettavista kirjastolaisista. Tilaisuudessa johtajuudesta puhui myös Turun Linnateatterin johtaja Mikko Kouki. Tilaisuuteen osallistui noin 30 henkeä.
- 5.10. Minerva-yhteistyöryhmä järjesti Kirjastovoima olkoon kanssasi –seminaarin Helsingissä. Tilaisuudessa keskusteltiin muun muassa kirjastoalan palkkauskysymyksestä. Puheenjohtaja Jukka Relander piti tilaisuuden avauspuheenvuoron. Tilaisuuteen osallistui noin 100 henkeä.
- 10.-11.11. Kirjastovirkailijatyöryhmä järjesti Kirjastovirkailijapäivät Joensuussa teemalla *Eväsretkellä – jaksamisesta innostumiseen*. Päiville osallistui noin 50 henkilöä.

KAMPANJAT JA JÄRJESTÖTYÖ

Kirjasto – jokamiehen oikeus! -eduskuntavaalikampanja

Eduskuntavaalien alla Suomen kirjastoseura vaati 90 miljoonan euron korotusta kirjastojen kehittämis- ja perustamishankeavustuksiin. Vetoamus pääsi hyvin esiin valtakunnallisissa tiedotusvälineissä.

Vaalivaatimuksen tiimoilta toimitettiin kaikille kansanedustajaehdoille kysely heidän halukkuudestaan toimia kirjastojen riittävien määrärahojen turvaamiseksi. Kyselyn vastaukset julkistettiin vaalitapahtumassa, jonka Kirjastoseura järjesti 22.3. yhteistyössä Helmet-kirjaston kanssa Helsingin Sanomatalon Mediatorilla.

KIRJASTO KEITTIÖ & BAARI
100 miljoonaa kirjastoille?
Stand Up Clubin vuoden 2010 tulokas
JYRKI VALTO

KIRJASTOVAALIPANEELI
ti 22.3.2011 klo 17-19
Sanomatalon Mediatorilla
Tule kuulemaan, mitä puolueet vastaavat kirjastojen huutoon. Vapaa pääsy.

Kirjasto
Suomen Kirjastoseura

Tapahtuman pääohjelmanumerona oli eduskuntapuolueiden edustajien vaalipaneeli. Paneeliin osallistuivat Maria Björnberg-Enckell (rkp), Laura Kolbe (kesk), Arto Lahti (kd), Johannes Nieminen (perus), Sirpa Puhakka (vas), Sari Sarkomaa (kok), Johanna Sumuvuori (vihr) ja Erkki Tuomioja (sdp). Tapahtuman juontajana toimi kulttuurivaikuttaja Jaakko Tapaninen. Kirjastoseuran puheenjohtaja Jukka Relander, toiminnanjohtaja Sinikka Sipilä sekä Helsingin kaupungin

kirjastotoimenjohtaja Maija Berndtson käyttivät puheenvuorot kirjastoalan edustajina. Esiintymässä oli myös Kirkkonummen kunnankirjaston musiikkikirjastonhoitaja Jyrki Valto, joka hauskutti yleisöä stand up -komiikallaan. Oheisohjelmassa oli Helsingin kaupunginkirjaston *Kirjasto keittiö & baari*, sekä *Information Gas Station*, jotka tarjosivat tietohuoltoa, kirjavinkkausta ja kirjastopalvelujen esittelyä. Jaossa oli Kirjastolehtiä sekä Kirjasto, jokamiehen oikeus -rintamerkkejä. Tapahtuma onnistui mainiosti ja se houkutteli paikalle runsaasti yleisöä, kirjastoväkeä ja muita kansalaisia. Tapahtumasta laadittu videokooste on nähtävissä Kirjastokaistalla ja valokuvia löytyy Suomen kirjastoseuran Flickristä, osoitteesta <http://www.flickr.com/photos/kirjastoseura/sets/>.

Kirjastoseuran ja Helmet-kirjaston vaalitapahtumassa pääohjelmanumerona oli kirjastoasioihin pureutunut vaalipaneeli. Kirjastoseuran puheenjohtaja Jukka Relander avasi tilaisuuden. Yleisöä hauskutti stand up -koomikko, musiikkikirjastonhoitaja Jyrki Valto. Kuvat: Leena Kuivanen.

Kiitos kirjasta -mitali

Maamme kirjaväki eli Kirjakauppaliitto, Libro ry ja Suomen Kirjastoseura jakavat Kiitos kirjasta -tunnustuspalkinnon osoittaakseen kiitollisuuttaan kotimaiselle kirjailijalle, jonka edellisenä vuonna suomen- tai ruotsinkielellä ilmestynyt kaunokirjallinen teos on ollut erityisesti virikkeitä antava. Palkinnon tarkoituksena on osoittaa maamme kirjailijakunnalle, minkälaisia teoksia arvostavat lukijat, jotka työnsä puitteissa esittelevät kirjallisuutta. Vuonna 2011 mitali myönnettiin Tuomas Kyrölle tämän kirjasta

Mielensäpahoittaja. Kiitos kirjasta- palkinnon luovutus järjestettiin 3.5. Akateemisessa kirjakaupassa Kirjan ja Ruusun päivän tilaisuudessa. Järjestelyvastuussa oli Suomen kirjastoseura. Kiitos kirjasta -palkintolautakunnassa Kirjastoseuraa edustivat Katariina Ervasti ja Marika Helovuori Vantaalta. Palkinnosta tiedotettiin alan foorumeilla.

Kirjastoseuran historiikin uusi painos

Ari Haasion laatiman kirjastoseuran historian 1985-2010 uusi painos ilmestyi. Alkuperäinen pehmeäkantinen painos ilmestyi vuonna 2010. Uutta kovakantista painosta varten teksti tarkistettiin uudelleen ja tiivistelmä käännettiin englanniksi. Kirjaa jaetaan Seuran lahjana erilaisissa tilaisuuksissa.

Turun kirjamessut

Kirjastoseura oli mukana Turun kirjamessuilla 31.9.-2.10. Kirjastoseuralla oli näyttelyosasto yhdessä Vaasan Kirjastomuseon kanssa. Osastolla oli Kirjastoseuran hallituksen jäseniä sekä toimiston henkilökuntaa päivystämässä ja siellä oli jaossa Kirjastolehteä ja Seuran esitteitä. Messuvierailta oli mahdollisuus tehdä osastolla itselleen Kirjasto – jokamiehen oikeus -rintamerkki.

Osasto herätti runsaasti kiinnostusta messuvieraiden keskuudessa ja rintamerkit ja Kirjastolehdet menivät kuin kuumille kiville. Kirjastoseura jakoi jäsenilleen lippuja Turun kirjamessuille.

Messujen yhteydessä 30.9. Suomen kirjastoseura järjesti innostavan johtajuuden haasteita käsitelleen Light my fire -miniseminaarin.

Helsingin kirjamessut

Kirjastolehti oli mukana Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n messuosastolla Helsingin kirjamessuilla 27.-30.10. Osastolle toimitettiin yleisöjakoon Kirjastolehden nelosnumeroa. Kirjastoseura jakoi jäsenilleen lippuja Helsingin kirjamessuille.

Etiikkatyöryhmän Eettiset periaatteet

Kirjastoalan Etiikkatyöryhmä, jossa oli mukana edustajat kolmen kirjastoseurasta, sai työnsä päätökseen ja ryhmän laatimat Kirjastoalan eettiset periaatteet julkaistiin syyskuussa. Julkaisusta otettiin 2000 kappaleen kolmekielinen painos ja lisäksi se asetettiin saataville myös internetin välityksellä. Printtiversion toimitettiin kaikkiin Suomen kirjastoihin. Eettiset periaatteet -julkaisu löytyy pdf-muodossa myös IFLA:n FAIFE-ryhmän sivuilta, joille on kerätty eri maiden vastaavia eettisiä ohjeita: <http://www.ifla.org/en/faife/professional-codes-of-ethics-for-librarians>

Etiikkatyöryhmässä toimivat Tuula Haavisto Suomen kirjastoseuran edustajana, Harri Ahonen ja Pekka Heikkinen Suomen tieteellinen kirjastoseuran edustajina sekä Kerstin Sevón Finlands Svenska Biblioteksförningin edustajana.

Kirjastotyön eettiset periaatteet -kirjanen on tarkoitettu eettiseksi ohjenuoraksi julkisissa kirjastoissa ja tietopalveluissa työskenteleville ammattilaisille. Kirjaseen on koottu eettisiä ohjeita, jotka jokaisen kirjastoammattilaisen tulisi ottaa työssään huomioon. Julkaisu herätti runsaasti keskustelua kirjastoammattilaisten keskuudessa nostaan siten eettiset kysymykset keskustelunaiheeksi.

TIEDOTUS

Kirjastoseuran ulospäin suuntautuva viestintä keskittyi vuonna 2011 kevään 2011 eduskuntavaalikampanjaan, valtakunnallisiin Kirjastopäiviin kesäkuussa Oulussa, vuoden 2012 IFLA-konferenssiin, Turussa järjestettyihin kansainvälisiin kirjastoautopäiviin sekä lokakuun lopun e-kirja kannanottoon.

Kirjastoseuran tiedotteita viestimille 2011

- 4.2. Suomen kirjastoseuran Wikileaks-kannanotto: Avoimuutta ja ilmaisunvapautta täytyy puolustaa
- 8.3. Suomen kirjastoseura vaatii 90 miljoonan korotusta valtion talousarvioon
- 10.3. Kirjasto – jokamiehen oikeus -tapahtuma ja vaalipaneeli
- 22.3. Kirjastoseuran vaalivetoisuus: 99 % vastanneista ehdokkaista antaisi lisää rahaa kirjastoille

- 2.5. Suomen kirjastoseura: Ei kirjastopalvelujen yksityistämiselle
- 3.5. Kiitos kirjasta Tuomas Kyrö
- 1.6. Valtakunnalliset Kirjastopäivät Oulussa 8.-10.6.2011
- 8.6. Kirjastolehden Jyvä-palkinto Jukka Relanderille, Hilikka M. Kauppi -palkinto Kirsti Kekille
- 8.6. Jukka Relander jatkaa Suomen kirjastoseuran puheenjohtajana
- 8.6. Sinikka Sipilä maailman kirjastojärjestön IFLAn puheenjohtajaksi
- 9.8. Kirjastoautot maailmalta valtaavat Aurajoen rannat. Mobile Library Festival 11. – 13.8.2011
- 23.9. Kirjastoseuran Light my fire -miniseminaari Turun kirjamessuilla
- 24.9. Kirjastolehden lukijoiden kirjoittama Sanoja rakkaudesta -kirja tukee myös kirjastojen kehitysyhteistyötä
- 7.10. Kirjastolehden Jyvä-palkinto Ritva Hokka-Ahdille
- 7.10. Mikko Mäkelä-palkinto Pirjo Hakunille
- 31.10. Kirjastojärjestöt vaativat kirjastoille poikkeuksia tekijänoikeuslainsäädäntöön

Kirjastoseuran perusviestintään kuuluu tiedotteiden lähettäminen noin 300 viestimelle 4-10 kertaa vuodessa, vuonna 2011 niitä lähetettiin 16. Tiedotteita lähetetään muun muassa Seuran kannanotoista, tilaisuuksista, palkinnoista ja muista ajankohtaisista asioista. Tiedotteet julkaistiin myös Kirjastoseuran verkkosivuilla.

Kirjastoseuran verkkosivut

Kirjastoseuran ja Kirjastolehden verkkouudistusta lähdettiin toteuttamaan syksyllä 2011. Aiemmin kaavailtu yhteistyö Kirjastot.fi:n kanssa kariutui lopulta Kirjastot.fi:n koodaajapulaan lykäten sivu-uudistuksen käynnistämistä. Verkkosivujen tekijäksi palkattiin Origins Media Oy. Sivut suunnittelee Janne Räikkönen Uudet sivut valmistuvat vuoden 2012 alussa.

Verkkosivuilla tarjotaan ajantasaista tietoa Kirjastoseuran toiminnasta. Uudistuksen tarkoituksena on mm. että seuran toiminta näkyy selkeästi jo etusivulla, että eri aiheet löytyvät helposti ja että sivut ovat selkeät ja yksinkertaiset käyttää. Sivustolle luodaan on omat osionsa esimerkiksi tiedotteille medialle, kampanjoille, tapahtumille ja työryhmille. Etusivulla tulee olemaan Ajankohtaista-osio sekä Uutisosio, jossa Kirjastot.fi:n ja Kirjastoseuran tuottamia uutisia sekä linkki Kirjastolehden sivuille.

Nettipäivitysten vastuuhenkilö oli vuonna 2011 tiedottaja-toimittaja Titta Baer. Päivityksiä teki myös muu toimiston henkilökunta. Verkkosivu-uudistuksesta vastaavat Titta Baer ja Ira Koivu.

Kirjastoseura Facebookissa

Kirjastoseuran Facebook-ryhmässä oli vuoden alussa noin 400 jäsentä. Kirjastoseuralle perustettiin keväällä Facebook-fanisivu, joka tavoittaa Facebookin käyttäjät tehokkaammin kuin entinen FB-ryhmä. Seuran Facebook-tiedotusta lisättiin ja päivityksiä tehtiin huomattavasti aiempaa useammin. Fanisivu oli kerännyt vuoden loppuun mennessä noin 350 tykkäystä. Facebook-sivun ylläpitäjinä toimivat Sinikka Sipilä, Ira koivu, Titta Baer ja Leena Kuivanen. Facebookia alettiin käyttää aikaisempaa aktiivisemmin Kirjastoseuran tiedotuksen apuna.

KIRJASTOSEURA MEDIASSA

Kirjastoseuralle ei ole jatkuvaa mediaseurantaa. Alla muutamia poimintoja mediassa esillä olleista seuran toimintaan liittyvistä asioista:

- Viestintäpäällikkö Ira Koivua haastateltiin alkuvuodesta Aamulehteen sekä Markkinointi ja mainonta -lehteen Kirjastolehden uudistuksen tiimoilta. Ira Koivua haastateltiin Kirjastolehden uudistuksen tiimoilta myös Kaupunkiradioon. Ira Koivu ja Päivi Jokitalo esittelivät uudistunutta lehteä myös Kirjastokaistalla.
- Kirjastoseuran Eduskuntavaalikampanja sai huomiota etenkin lehdistössä. Muun muassa Helsingin Sanomat julkaisi uutisen Kirjastoseuran vaalivaatimuksesta kulttuurisivuillaan. Kampanjasta uutisoitiin myös mm. Maaseudun Tulevaisuudessa, Turun Sanomissa, Ylen valtakunnallisissa verkkouutisissa, Yle Kulttuuriuutisissa sekä Rööperin lehdessä. Kirjasto – Jokamiehen oikeus -vaalitapahtuma oli niin ikään esillä eri medioissa. Esimerkiksi Radio Helsinki haastatteli tilaisuudessa esiintynyttä stand up -koomikkoa, musiikkikirjastonhoitaja Jyrki Valtoa.
- Oulun Kirjastopäivistä uutisoitiin varsin laajasti mm. Kalevassa sekä Ylen eri lähetyksissä.
- Helsingin Sanomat julkaisi toiminnanjohtaja Sinikka Sipilän haastattelun ja uutisen hänen valinnastaan IFLA:n puheenjohtajaksi kesäkuussa. Myös Hämeen Sanomat julkaisi aiheesta uutisen.
- Kansainväliset kirjastoautopäivät herätti medioissa laajaa huomiota. Muun muassa MTV3:n Kymmenen uutiset teki tapahtumasta jutun. Kansainvälisistä kirjastoautopäivistä uutisoitiin lisäksi etenkin Turun alueen tiedotusvälineissä.
- Kiitos Kirjasta -mitalin myöntämisestä Tuomas Kyrölle uutisoitiin mm. MTV3:n alkuillan uutisissa.
- Kirjastolehden entisen päätoimittajan Ritva Hokka-Ahdin saamasta Jyvä-palkinnosta uutisoitiin mm. Aamulehdessä.
- Lokakuussa julkaistu kolmen kirjastoseuran yhteinen kannanotto elektronisten aineistojen julkisesta saatavuudesta kirjastoissa sai runsaasti medianäkyvyyttä. Kannanotosta kirjoittivat Helsingin Sanomien lisäksi useat maakuntalehdet, kuten Kaleva ja Kouvolan Sanomat sekä esimerkiksi YLE Puhe -kanava ja MTV3 nettiuutisissaan.
- Toiminnanjohtaja Sinikka Sipilää haastateltiin Turun Sanomien joulukuussa ilmestyneeseen kirjastoaiheiseen artikkeliin.
- Venäläinen The Modern Library Magazine julkaisi loppuvuodesta haastattelun Sinikka Sipilästä IFLA:n varapuheenjohtajan ominaisuudessa.

HANKKEET JA PROJEKTIT

Lapset, media ja kirjastot -hanke 2011

Hankekoordinaattori Pirjo Sallmén.

Lapset, media ja kirjastot -hanke jatkui 28.2.2011 saakka. Hankkeen loppusuoralla julkistettiin teos *Kirjastokasvatusta ja mediakasvatusta – toimintasuunnitelma kirjaston ja koulun yhteistyöhön*, jonka toimitti erikoiskirjastonhoitaja Anne Heinonen Helsingin kaupunginkirjastosta. Teoksesta otettiin 5000kpl:n painos ja sitä on jaettu kirjastoihin ja Educa-messuilla opettajille. Teos löytyy myös verkosta. Sitten teoksesta on laadittu 1000kpl:n ruotsinkielinen painos, jota on jaettu kirjastoihin.

28.-29.1. järjestetyille Educa-messuille hanke osallistui yhdessä Kirjastot.fi:n, Helsingin kaupunginkirjaston ja Espoon kaupunginkirjaston ja Vantaan kaupunginkirjaston kanssa. Teemana oli *Elämyksiä ja oivalluksia - kirjasto kasvun ja oppimisen tukena*.

Mediakasvatustoiminta jatkuu edelleen, ja Kirjastoseuran hankkeen päätyttyä kirjastoissa tehtävää mediakasvatustyötä koordinoidaan Kirjastot.fi:ssä. Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös Mediakasvatuskeskus Metkan kanssa. Näin Seurassa toteutettu hanke ei jäänyt vain yksittäiseksi projektiksi.

JÄSENISTÖ JA VUOSIKOKOUS

Vuoden 2011 lopussa oli yhteensä 2032 jäsentä, joista yhteisöjäseniä 39, muita maksavia jäseniä 1981 ja maksamattomia jäseniä 12. (Vuoden 2010 lopussa oli 2044 jäsentä, mukana 47 maksamatonta ja 40 yhteisöjäsentä. Vuoden 2009 lopussa oli 1954 jäsentä, mukana 63 maksamatonta ja 39 yhteisöjäsentä). Seuran kunniajäseniä olivat Helena Friman ja Oili Kokkonen.

Kirjastoseuran vuosikokous pidettiin Oulun kirjastopäivien yhteydessä 8.6.2011. Kirjastoseuran hallitukseen valittiin uusiksi jäseniksi kaudelle 2012-2013 Pirkko Lindberg, Inkeri Kulpakko, Viktoria Kulmala ja Mervi Tilvis. Varajäseniksi vuodelle 2012 valittiin Leena-Kaisa Haapaniemi, Ilkka Kononen ja Juha Manninen. Kirjastoseuran puheenjohtajana jatkaa Jukka Relander.

Uuteen vaalitoimikuntaan valittiin:
Seija Ålander, Rovaniemi, koollekutsuja
Marja-Leena Vaarala, Kemijärvi
Jaana Käki, Hämeenlinna
Merja Marjamäki, Turku
Hanna Pitkänen, Joensuu

HALLITUS JA TYÖRYHMÄT

Hallitus kokoontui 7 kertaa. Hallituksen puheenjohtajana toimi Jukka Relander (6), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Anneli Ketonen (5) ja toisena varapuheenjohtajana Jukka Pennanen (6). Muut hallituksen jäsenet olivat Päivi Almgren (1), Niina Honko (3), Rebekka Pilppula (3), Heli Roisko (6), Sari Seitajärvi (6) ja Mervi Tilvis (6) sekä varajäsenet Terhi Mustakangas (2), Leenakaisa Haapaniemi (4) ja Ali Abdirahman (4).

Hallituksen kokouksissa sihteerinä toimi Birit Hokkanen paitsi seitsemännessä kokouksessa, jossa sihteerinä toimi Marja Sivonen.

Hallituksen strategiaseminaari järjestettiin 2.2.2011. Paikalla oli hallitus, työryhmien puheenjohtajat ja toimiston sekä Kirjastolehden henkilökunta.

Työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja toiminnanjohtaja. Palkkatyöryhmässä toimivat Sinikka, Sipilä, Rebekka Pilppula, Anneli Ketonen ja Merja Menna. Ryhmä keskusteli vuoden aikana sähköisesti.

TOIMISTO

Toiminnanjohtajana jatkoi YTM, kh Sinikka Sipilä ja viestintäpäällikkönä VTM Ira Koivu. Seuran tiedottaja-toimittajana toimi FK Titta Baer ja osa-aikaisena suunnittelijana FM Leena Kuivanen. Seuran toimistossa jatkoivat niin ikään toimistosihteeriksi kirjastomerkonomi Birit Hokkanen,

toimistonhoitaja merkonomi Merja Menna, arkisto- ja toimistotehtävissä Tarja Puustinen lokakuuhun saakka, sekä tilapäinen, osa-aikainen toimistotyöntekijä Kristiina Leppänen. 1.11. työnsä toimistossa aloitti Marja Sivonen, joka korvaa Seuran pitkäaikaisen toimistosihteerin Birit Hokkasen tämän jäädessä eläkkeelle 1.2.2012. Marraskuussa toimistolle ja Kirjastolehdelle saatiin lisätyövoimaa, kun työnsä aloitti työelämävalmennettava Annina Voutilainen. Lapset, media ja kirjastot -hankkeen projektikoordinaattorina toimi tammi-helmikuun ajan Pirjo Sallmén.

TALOUS

Suomen kirjastoseuran talous on ollut toimintakaudella vakaa. Poistoja tehtiin 1.955,26 eurolla kalustosta ja aineettomista oikeuksista. Poistojen jälkeen tilikauden alijäämä oli 30.872,24 euroa.

Projektien suoranaisesti aiheuttamat kulut rahoitettiin pääosin projektikohtaisin ulkopuolisin avustuksin.

Kirjastolehti ja muu julkaisutoiminta, Kirjastopäivien messut ja osoitteistojen myynti ovat Kirjastoseurassa olleet arvonlisäverollisia mutta pääosin jäsenille tarkoitettu koulutus ei.

Kirjastoseuran tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö SVH PricewaterhouseCoopers Oy, varalla ekonomi, KHT Leena Rajala Helsingistä.

SAADUT AVUSTUKSET JA APURAHAT

Opetus- ja kulttuuriministeriö:

Yleisavustus	235.000 €
Avustuksesta saa käyttää enintään 60.000 € kansainväliseen toimintaan	
Mobile Library Festival 2011 -hanke	50.000 €
Kirjastolehti	20.000 €
18.000 lehteä varten ja 2.000 verkkosivujen kehittämiseen	
Seura ja Kirjastolehti	5.000 €
Seuran ja Kirjastolehden verkkosivujen uudistamiseen	
Mediakasvatuksen toimintasuunnitelman painatus kirjaksi	9.500 €
Scandinavian Public Library Quarterly (SPLQ) -lehtihankkeen Suomen osuus	26.800 €
OKM-kehitysyhteistyöhanke	10.900 €
Määrä- ja osa-aikaisen suunnittelijan palkkaaminen	14.500 €

Ulkoasiainministeriö:

Elävät kirjastot (Kirjastot ja kehitys) -hanke	30.000 €
--	----------

MYÖNNETYT APURAHAT JA PALKINNOT

Helle Kannilan rahasto

Helle Kannilan rahaston matka-apurahat myönnettiin seuraavasti:

- Index ry / Oulun yliopiston informaatiotutkimuksen opiskelijajärjestö – 750 euroa, edellyttäen että kaikki matkalle lähtijät ovat Suomen kirjastoseuran jäseniä.
- Eija Nevalainen ja Kati Syvälahti, yhteensä 950 euroa
- Marja Welin 350 euroa
- Ulla Pötsönen 560 euroa
- Katja Kyllönen 560 euroa
- Pirjo Sallmén 560 euroa

Lisäksi hallitus myönsi Elina Harjulle Tampereen kaupunginkirjastosta 500 euron avustuksen San Juanin IFLA-konferenssimatkaan OKM:n Seuralle myöntämästä kansainvälisen toiminnan avustuksesta.

Mikko Mäkelä -palkinto

Mikko Mäkelä -palkinto myönnettiin Tampereen musiikkikirjasto-osaston johtajalle Pirjo Hakunille kirjastoalalla tehdystä ansiokkaasta työstä.

Hilkka M. Kauppi -palkinto

Hilkka M. Kauppi -palkinto myönnettiin kulttuuriasianneuvos Kirsti Kekille.

Tutkimus- ja palkintorahaston apuraha

Kirjastoseura myönsi 850 euron tutkimusapurahan Jaana Niemelälle pro gradu -tutkielmaan monikulttuurisesta lasten ja nuortenkirjastotyöstä.

Kirjastolehden Jyvä -palkinto

Jyvä-palkinto vuoden 2010 parhaasta artikkelista myönnettiin Kirjastoseuran puheenjohtajalle Jukka Relanderille hänen kirjoituksestaan "Kirjaston haasteet" (Kirjastolehti 1/2010). Palkintoraadissa toimivat Voitto Ruuhonen (FT, YTM, Itä-Suomen yliopiston dosentti, Iitinseutulehden päätoimittaja), Maritta Naumanen (Kirjastonjohtaja, Kouvolan kaupunki) sekä Niina Honko (Kirjasto-kulttuuritoimen johtaja, Iitin kunta).

Kirjastoseuran hallitus myönsi Jyvä-palkinnon Kirjastolehden päätoimittajan työstä Tampereen kaupunginkirjaston viestintäsuunnittelija Ritva Hokka-Ahdille.

Karl-Erik Henrikssonin rahaston apurahat

Suomen kirjastoseura ja Suomen tieteellinen kirjastoseura hallinnoivat yhdessä Karl-Erik Henrikssonin rahastoa, josta jaetaan apurahoja kirjastoalan tutkimukseen tai ulkomaiseen esitelmä- tai opintomatkaan. Vuonna 2011 apurahoja jaettiin 1500 euroa. Apurahan saivat:

- Jonna Hahto: Esitelmä - LIBER-konferenssi 28.6. - 2.7. Barcelona, Espanja. 500 euroa.
- Kirsi Luukkanen: Posterit - IFLA:n konferenssi 13. - 19.8.2011. San Juan, Puerto Rico. 500 euroa.
- Hannele Mikkola: Posterit - EAHIL 2011 Workshop and Exhibition 5. - 8.7.2011. Istanbul, Turkki. 500 euroa.

Astrid Lindgren Memorial Award ALMA -ehdokkaat

Kirjastoseura ehdotti ALMA -palkinnon (Astrid Lindgren Memorial Award) saajiksi ehdokkaita yhteistyössä Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutin kanssa. Ehdokkaat olivat Tuula Kallioniemi, Mauri Kunnas ja Ilon Wikland.

ANSIOMERKIT

Suomen kirjastoseuran kultainen ansiomerkki kirjastotyöstä myönnettiin 19 henkilölle. Hopeinen ansiomerkki myönnettiin kirjastotyöstä viidelle henkilölle.

Kirjastoseura myönsi Tiedon lamppu -tunnustuksen Kalle Varillalle pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä Seuran kirjastoautotyöryhmissä.

Kirjastoseuran 100-vuotisjuhlavuoden (vuosi 2010) kunniaksi laadittiin 100 kappaletta juhlavuoden ansiomerkkejä, joissa on Kirjastoseuran logo. Kirjastoseura myöntää jatkossa jäsenilleen juhlavuoden ansiomerkkin hakemuksesta tunnustuksena aktiivisesta ja innovatiivisesta kirjastotyöstä. Juhlamerkki jaetaan myös Kirjastoseuran hallituksen jäsenille ja työryhmien puheenjohtajille. Vuonna 2011 juhlavuoden ansiomerkki myönnettiin 13 henkilölle.

MAINOKSET JA TUET

Kirjastoseura maksoi Namibian kirjastoseuran NIWA:n vuoden 2011 IFLA-jäsenmaksun 233 euroa tukeakseen kehityksensä kirjastoseuran osallistumista IFLA:n toimintaan.

TYÖRYHMIEN KOKOONPANO JA TOIMINTA 2011

Kirjastoseurassa toimii kahdeksan työryhmää: fiktioryhmä, kirjastoautotyöryhmä, kirjastovirkailijatyöryhmä, kotipalvelu- ja laitoskirjastotyöryhmä, koulutus- ja tutkimustyöryhmä, musiikkityöryhmä ja nuortenkirjastotyöryhmä. Vuonna 2011 perustettiin Seuran jäsenten aloitteesta uusi työryhmä, joka keskittyy kansainvälisiin asioihin. Lisäksi seuran edustajia on mukana koulun ja kirjaston yhteistyöryhmässä sekä kirjastoalan palkka- ja imagotyöryhmä Minervassa. Vuoden aikana työryhmät järjestivät useita tapahtumia omaan erikoisalaansa liittyen.

Fiktioryhmä

Kokoonpano:

Pirjo Tuomi, Oulun AMK (puheenjohtaja kesäkuusta alkaen)
Kaisa Hypén, Turun kaupunginkirjasto (puheenjohtaja kesäkuuhun saakka)
Tuula Luoma, Forssan kaupunginkirjasto
Marjut Puominen, Celia-kirjasto
Marika Helovuo, Vantaan kaupunginkirjasto
Tuula Rautio Keravan kaupunginkirjasto

Fiktioryhmän tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää fiktiiviseen aineistoon liittyvää osaamista kirjastoissa järjestämällä koulutusta ja pyrkimällä osallistumaan asiasta käytävään keskusteluun. Työryhmän jäsenet tulevat erikokoisista ja erityyppisistä kirjastoista ja ryhmässä on edustettuna myös kirjastoalan koulutus.

Ryhmän vetäjänä toimi alkuvuonna Kaisa Hypén Oulun kirjastopäiviin saakka. Kirjastopäivien jälkeen hän jättäytyi ryhmän toiminnasta pois toimenkuvansa muutoksiin liittyneiden syiden vuoksi. Syksyllä ryhmän vetäjäksi valittiin Pirjo Tuomi. Marika Helovuo tuli ryhmän toimintaan varsinaisesti mukaan vasta syksyllä. Lisäksi ryhmään kuuluu Kirjastoseuran hallituksen edustajana Heli Roisko.

Varsinaisia kokouksia ryhmällä oli toimintavuoden aikana kaksi. Sellon kirjastossa Espoossa pidettiin kokous 4.2. Kokouksen aiheena oli huhtikuun fiktiopäivän järjestely. Toinen kokous pidettiin syksyllä 11.11., jolloin ryhdyttiin suunnittelemaan kevään 2012 fiktiopäivää ja valittiin ryhmälle uusi vetäjä.

Fiktioryhmän toiminnan keskeisin aktiviteetti on Fiktiopäivän järjestäminen. Vuoden 2011 Fiktiopäivä järjestettiin 8.4. Sellon kirjastossa Espoossa teemalla *Jokaiselle kirjalle lukija!*. Koulutuspäivän ohjelmassa oli aluksi kolme esitelmää: Silja Hiidenheimo puhui otsikolla *Kirjailijoita ei saa brändätä*, Veijo Hietalan esitelmän aiheena oli *Miksi kirjailijasta tehtiin tähti?* ja Pirjo Tuomen *Mitä on kirjastojen kaunokirjallisuuteen liittyvä asiantuntijuus?* Iltapäivällä tutustuttiin erilaisiin mahdollisuuksiin tuoda kirjallisuutta esille kirjastoissa. Lyhyitä esittelyjä kuultiin muun muassa erilaisista lukupiireistä, kirjojen viemisestä ulos kirjaston tiloista, kirjan ja lukijan uudenlaisista kohtaamistilanteista, teknisten mahdollisuuksien hyväksikäytöstä kirjaesittelyissä. Fiktiopäivään osallistui jälleen kerran kirjastoihmisiä runsaslukuisesti eri puolilta maata.

Oulun kirjastopäivien yhteydessä 8.6. järjestettiin ammattitapaaminen, jossa aiheina olivat kirjastojärjestelmien suomat mahdollisuudet kaunokirjallisuuden hakemiselle sekä Celia-kirjaston toimintojen esittely. Myös Kirjasampo oli esillä tapaamisessa. Ammattitapaamisessa oli mukana kolmisenkymmentä kirjastopäivien osallistujaa.

Fiktioryhmän jäsenet pyrkivät myös omassa työyhteisössään toimimaan siten, että fiktiiviseen aineistoon liittyvä täydennyskoulutus ja asiantuntijuus lisääntyvät. Jäsenet myös osallistuvat aktiivisesti fiktiivisen aineiston kokoelmatyön kehittämiseen omissa kirjastoissaan.

Kirjastoautotyöryhmä

Vuoden 2011 alusta elokuuhun oli toiminnassa kaksi kirjastoautotoimintaan keskittyvää työryhmää: kirjastoautotyöryhmä ja kirjastoautostandardityöryhmä. Kirjastoautotyöryhmän tehtäviä ovat olleet valtakunnallisten kirjastoautopäivien järjestäminen ja kirjastoautotyön kehittäminen niin palvelun kuin sen tekijöidenkin puolia pitäen. Ryhmän jäseniä olivat Gisela Eckert, Heli Itkonen-Vesa, Juha Manninen (sihteeri) ja Kaisa Mikkola. Autotekniikkaan keskittyvään kirjastoautostandardiryhmään puolestaan kuuluivat Seppo Monto, Riitta Louhisola, Pirjo Maunula ja Jorma Sormunen. Molempien ryhmien puheenjohtajana toimi elokuuhun saakka Kalle Varila.

Kirjastoautotyöryhmän ensimmäinen kokous oli 9.2. Helsingissä Confedent International -kongressitoimiston tiloissa. Kokouksessa käsiteltiin kansainvälisten kirjastoautopäivien ohjelmaa ja budjettia. Mukana olivat Sinikka Sipilä, Barbro Wigell-Ryynänen (OKM) ja Confedentin edustaja. Kongressitoimisto oli mukana päivien organisoinnissa ja budjetin laatimisessa.

Oulun kirjastopäiville järjestettiin kirjastoautoväen ammattitapaaminen 8. kesäkuuta. Seppo Monto ja Anneli Ketonen alustivat aihetta *Kirjastoautonkuljettajien uudet pätevyysvaatimukset*. Kysymys kuului, miten voisimme vaikuttaa virkailija-kuljettajien koulutuksen kehittämiseen, ettei kirjastoautotoiminnan kohtalona olisi raju supistaminen henkilöstön puutteen takia. Väkeä oli paikalla noin 40 henkeä. Seuraavana päivänä Heli Itkonen-Vesa piti tietoiskun samasta aiheesta. Kirjaston/-osastonjohtajia oli kuuntelemassa muutamia. Enemmänkin kuulijoita paikalle olisi toivottu, koska varsinkin uusittu peruspätevyysvaatimus ammatilliseen ajoon tuo ison haasteen uusien virkailija-kuljettajien saamiselle kirjastoihin. Oulun päivillä oli esillä jälleen vetoamus erilaisten kuljettajanimekkeiden yhtenäistämisestä erikoiskirjastovirkailija-nimekkeeksi. Sinikka Sipilä välitti vetoamuksen Seuran Minerva-ryhmälle.

Työryhmillä oli yhteinen kokoontuminen 8.6. ammattitapaamisen jälkeen. Puheena oli mm. kirjastoautojen hankinta ja tarve saada kilpailua uusien kirjastoautojen tarjontaan Suomessa. Keskusteltiin ideasta yhdistää kaksi työryhmää (julkinen keskustelu oli avattu Kirjastot.fi -sivuilla maaliskuussa) ja päätettiin toteuttaa se Turun autopäivillä elokuussa. Kalle Varila halusi jäädä pois

työryhmätehtävistä tehtyään pitkän urakan ryhmien puheenjohtajana. Myös Riitta Louhisola, Pirjo Maunula, Kaisa Mikkola ja Seppo Monto ilmoittivat jäävänsä pois.

Vuoden huipennus oli Kansainväliset kirjastoautopäivät, *Mobile Library Festival 2011* Turussa 11.-13. elokuuta. Kongressin järjestivät Turun kaupunginkirjasto ja Suomen kirjastoseura. Päävastuussa tapahtuman organisoinnista oli Kirjastoautotyöryhmien puheenjohtaja Kalle Varila. Päivät pidettiin Radisson Blu Marina -hotellissa ja vieraiden kirjastoautot parkkeerattiin Aurajokirantaan hotellin edustalle. Festivaalilla oli 333 osallistujaa kuudestatoista maasta, joista Kiina oli kaukaisin. Näytteille tuotiin 39 kirjastoautoa. Pohjoismaisen kaluston lisäksi festivaalivieraat pääsivät tutustumaan Hollannin, Saksan, Venäjän ja Viron kirjastoautoihin ja Paraisten kunnan kirjastoveneeseen. Kongressi oli Suomen kirjastoautotoiminnan 50-vuotisjuhla ja samalla katsaus kirjastoautotoimintaan maailmanlaajuisesti. Festivaalin yhteydessä julkistettiin Suomen kirjastoautotoiminnan historiaa valottava Antero Kyöstiön teos *Kirjastoautotoiminnan 50 vuotta : Turun ykkösestä Konstaan*.

Kirjastoautojen monenlaiset palveluratkaisut ja myös tekninen erilaisuus tuli päivillä hienosti esille ja antoi uutta ajateltavaa autojen ja palvelun kehittämisestä. Kollegojen tapaaminen kansainvälisessä ilmapiirissä oli virkistävä ja innostava kokemus niin suomalaisille kuin kauempaa tulleille osallistujille.

Turun kirjastoautopäivillä 13.8. kaksi kirjastoautotyöryhmää yhdistettiin ja valittiin jäsenet uuteen ryhmään. Uuteen kirjastoautotyöryhmään v. 2011-2013 kuuluvat jatkavina jäseninä Heli Itkonen-Vesa (puhjohtaja), Gisela Eckert, Juha Manninen (sihteeri) ja Jorma Sormunen; uusina jäseninä tulivat mukaan Teppo Seppinen, Evan Seppä, Pasi Sivenius ja Kati Yoshizawa. Päätettiin seuraavien kirjastoautopäivien pitopaikaksi Joensuu, ajankohdaksi elokuu 2013.

Kirjastoautopäivien yhteydessä pidettiin myös viimeinen kirjastoautostandardiryhmän kokous 11.8. Mukana oli useiden autokori- ja alustavalmistajien edustajia. Todettiin että ns. kirjastoautostandardi, jonka tarkoitus on helpottaa ja tukea tarjouspyyntöjen tekoa uusista autoista, on syytä muuttaa nimekseen 'laatusuosituksiksi'. Samalla uuden työryhmän tehtäväksi sovittiin laatusuosituspaperin ajanmukaistamisen sellaiseksi, että se ei sulje pois/ rajoita erityyppisiä alusta- ja koriratkaisuja kirjastoautoissa.

Uuden ryhmän järjestäytymiskokous pidettiin 7.10.2011 Helsingissä. Samalla suunniteltiin Helsingin IFLA-konferenssiin osallistumista kirjastoautojen esittelyllä. Mukana oli Päivi Litmanen-Peitsala ja Helsingin kaupunginkirjaston auto-osastolta Tiina Koskinen.

Kirjastovirkailijapäivien aikaan 10. marraskuuta osa ryhmästä tapasi Joensuussa. Käytiin katsomassa yliopiston ja hotelli Kimmelin tiloja tulevia kirjastoautopäiviä varten.

Kirjastovirkailijatyöryhmä

Kokoonpano

Leenakaisa Haapaniemi, puheenjohtaja, Salo
Jaana Kakkonen, sihteeri, Nokia
Anni Hyyrynen, Pöytyä
Markku Ojala, Helsinki
Taina Ojanpää-Heiskanen, Helsinki
Katariina Tenhunen, Siikalatva

Kirjastovirkailijatyöryhmä on perustettu vuonna 2007. Ryhmä edistää ammattikuntansa näkyvyyttä, verkostoitumista ja toimii keskustelufoorumina. Ryhmä järjestää vuosittain valtakunnalliset Kirjastovirkailijapäivät. Kirjastovirkailijatyöryhmä kokoontui vuoden 2011 aikana neljä kertaa.

Kirjastovirkailijapäivät

Kirjastovirkailijapäivät järjestettiin Joensuussa 10.-11.11.2011 teemalla *Eväsretkellä – jaksamisesta innostumiseen*. Päivät pidettiin Joensuun Tiedepuiston Louhela-salissa ja luentoja päivillä pitivät Mikko Lahtinen, Lari Kotilainen, Reima Kanerva, Ulla Pötsönen, Anu Ruhala, Riitta Kangas, Merja Eronen ja Kaisa Neimala. Osallistujia oli noin 50 ja Joensuun kirjaston illanvietossa noin 20.

Kirjastoseuran työskentely

Leenakaisa Haapaniemi toimi Kirjastoseuran hallituksen varajäsenenä sekä seuran hallituksen yhdyshenkilönä Kola-työryhmässä.

Mace Ojala osallistui IFLA-konferenssiin Puerto Ricossa elokuussa.

Oulun kirjastopäivillä kesäkuussa kirjastovirkailijoiden ammattitapaamisen järjestivät Jaana Kakkonen ja Katariina Tenhunen. Aiheena oli kirjastovirkailijoiden ammatti-identiteetti. Myös Leenakaisa Haapaniemi osallistui Oulun kirjastopäiville, kun taas Mace Ojala osallistui samaan aikaan Cycling for Libraries-tapahtumaan.

Leenakaisa Haapaniemi ja Jaana Kakkonen valittiin syksyllä vuoden 2012 Helsingin IFLA-konferenssin vapaaehtoistyöntekijöiksi.

Medianäkyvyys

Kirjastokaista teki Joensuun kirjastovirkailijapäivistä kolme videota.

Kirjastovirkailijoiden Facebook -ryhmässä oli vuoden lopussa 114 jäsentä. Kirjastovirkailijapäivät 2011 oli myös tapahtumasivuna Facebookissa.

Mace Ojala osallistui yhtenä kirjoittajana nuorkirjastolaisten pamfletin *Eräpäivä! Voimasanoja kirjastosta* tekoon.

Kirjastolehdessä oli numerossa 2 / 2011 kirjoitus ”Kirjasto sängyn vieressä”, joka pohjautui Leenakaisa Haapaniemen haastatteluun.

Kotipalvelu- ja laitoskirjastotyöryhmä

Kokoonpano:

Leena Laakso, Helsingin kaupunginkirjasto pj.

Miia Ouramo, Lahden kaupunginkirjasto, sihteeri

Johanna Oosi-Villikka, Kuopion kaupunginkirjasto

Jaana Savela, Seinäjoen kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto

Marjatta Toivonen, Kouvolan kaupunginkirjasto

Suomen kirjastoseuran kotipalvelu- ja laitoskirjastotyöryhmä eli KoLa on perustettu syksyllä 2007. KoLa jatkaa entisen laitoskirjastotyöryhmän työtä. KoLa:n tarkoituksena on kehittää ja tuoda esiin seniorikansalaisten kirjastopalveluita yleisissä kirjastoissa, laitoskirjastoissa ja kirjaston kotipalvelussa. KoLa järjestää laitoskirjastoissa tai kirjaston kotipalvelussa työskenteleville joka kolmas vuosi neuvottelupäivät sekä ammattitapaamisen kirjastopäivien yhteydessä. Työryhmän jäsenet ovat käyneet puhumassa eri koulutustilaisuuksissa ja nostaneet aiheita esiin omilla alueillaan.

Kokoukset : Kouvola 3.3.2011, Helsinki 28.10.2011

Toiminta

Kuopio 13.5.2011 Valtakunnallinen kirjaston kotipalvelupäivä, 70 osanottajaa.

Oulu kirjastopäivät 8-9.6. Kolan ammattitapaaminen, 20 osanottajaa.

Työryhmän jäsenet toimivat kouluttajina ja luennoitsijoina:

Hyvää vointia kirjastosta! – kirjastot arkielämän hyvinvoinnin edistäjinä 2.11 Hämeenlinna ja 29.11 Kouvola. Ely-keskuksen järjestämä koulutustilaisuus. Hämeenlinnassa Jaana Savela kertoi seniorivinkkauksesta ja Kouvolaissa Leena Laakso luennoi aiheesta *Sanokaa kirjasto kun haluatte hyvää.*

Hakeutuvan kirjastotyön muotoja -kurssi Seinäjoen ammattikorkeakoulussa kirjasto- ja tietopalvelualan opiskelijoille. Mukana Jaana Savela ja Leena Laakso.

Koulun ja kirjaston yhteistyöryhmä

Kokoonpano:

Seija Salminen (pj.) kesäkuuhun saakka, jolloin jäi eläkkeelle, Suomen koulukirjastoyhdistys ry
Johanna Hirmasto, Suomen koulukirjastoyhdistys ry
Pirjo Sinko, pj. syyskuusta eteenpäin, Opetushallitus
Maisa Lovio, Kuntaliitto
Hannele Frantsi, Suomen koulukirjastoyhdistys ry
Marja Rikaniemi ÄOL:n edustaja
Katja Kononoff,
Kaija Fredrikson, Helsingin kaupunginkirjasto
Pirjo Sallmén, Mediakasvatushanke, Kirjastot.fi
Mervi Tilvis (kirjastoseuran hallituksen edustaja), Tampereen kaupunginkirjasto

Työryhmä edistää koulun ja kirjaston yhteistyötä. Työryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin käsittelemään ajankohtaisia asioita. Työryhmä osallistuu yhdessä yhteistyökumppanien kanssa ja erikseen sovittavalla aikataululla järjestämään seminaareja, joissa esitellään koulun ja kirjaston yhteistyömuotoja ja hyviä käytäntöjä. Lisäksi työryhmän pyrkimyksenä on eri foorumeilla tuoda esille kirjastojen ja koulujen yhteistyön nykytilannetta ja vahvistaa edellytyksiä yhteistyön tiivistämiseen.

Ryhmä kokoontui vuoden 2011 aikana kolme kertaa, 10.5., 21.9. ja 21.11.

Toimintavuoden 2011 toiminnan painopisteenä oli Koulukirjastot ja oppiminen 2010-luvulla – IV valtakunnalliset koulukirjastopäivät 2012 Kuopiossa 25.–26.4.2012, jonka järjestämiseen ja suunnitteluun ryhmä on osallistunut.

Muita asioita ja tapahtumia, joihin ryhmän jäsenet ovat osallistuneet tai ottaneet kantaa:

- Ryhmä tutustui uuteen opetussuunnitelmauudistukseen ja totesi, että siihen palataan siinä vaiheessa kun se otetaan uudestaan esille
- Helsingissä järjestettävä IFLA-konferenssi 2012, johon ryhmä on ehdottanut sopivia kouluvierailukohteita. Pirjo Sinko valittiin konferenssiin key-note puhujaksi aiheena Suomen Pisa-tulokset ja koulukirjastot.
- Koulukirjastoyhdistyksen 20-vuotisjuhlaseminaari pidettiin Espoon Hanasaareissa 8.10.2011.
- Suomi teemamaana Frankfurtin kirjamesseilla 2014: *Suomi lukijamaa*

- Katja Kononoffin lopputyö (Seamk) Suomen koulukirjastoyhdistykselle koskien koulukirjastojen määrää ja laatua Suomessa. Toteutetaan sähköisenä kyselynä, otantatutkimus.

Minerva-yhteistyöryhmä

Kokoonpano:

Satu Henttonen, puheenjohtaja, Pardia/Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliitto YHL
Riikka Kolkkala (-8/11 asti), Mari Huuhtanen (9/11-) Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
Sinikka Sipilä, Suomen kirjastoseura
Disa Svenskberg, Finlands svenska biblioteksforening
Marketta Honkanen, Tieteentekijöiden liitto/Informaatioalan akateemiset
Raija Pääkkönen, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Marjasirkka Paaso, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Jaakko Korpisaari, Akavan Erityisalat
Jaana Kivilahti, Kuntien asiantuntijat Kumula
Elisa Hyytiäinen, Suomen tieteellinen kirjastoseura
Tuulevi Ovaska, Bibliothecarii Medicinae Fenniae (BMF)

Minerva on aatteellisten ja ammatillisten kirjastoalan järjestöjen yhteistyöryhmä. Ryhmä kokoontui toimintavuonna kuusi kertaa. Riikka Kolkkalan (Jyty) tilalle tuli syyskaudella Mari Huuhtanen. Ryhmällä ei ollut vakituista sihteeriä vaan muistioita laativat ryhmän jäsenet.

Minerva-yhteistyöryhmä painatti kortteja, joita jaettiin eduskuntavaaleja edeltävässä vaikuttamistyössä mm. Kirjastoseuran vaalitapahtumassa Sanomatalossa 22.3. Minerva-kortissa viitattiin ryhmän laatimiin tavoitteisiin, joista tiedotettiin myös Minervan nettisivuilla. Teesimme ovat:

1. Kirjasto on kansalaisten peruspalvelu
2. Kirjastopalvelujen tulee olla tasavertaisesti saatavilla ja riittävästi resursoituna koko maassa
3. Kirjastopalvelujen korkea taso perustuu asiantuntevaan ja koulutettuun henkilöstöön
4. Kirjastoalan palkkatasoa on nostettava

Lokakuussa järjestettiin seminaari ”Kirjastovoima olkoon kanssasi – Bibliotekskraft vare med dig!”. Aiheina olivat alan palkkauksen parantaminen ja kirjastojen resursointi. Seminaarin ohjelmasta toimitettiin pieni kooste Kirjastokaistalle. Painatettiin MINERVA-juliste. Seminaarista kirjoitettiin järjestöjen lehdissä. Seminaariin osallistui yli 100 henkilöä. Medianäkyvyyttä haettiin lehdistötiedotteella ja päivitettyillä tavoitteilla:

Tavoitetila vuonna 2020

- Kirjasto on kansalaiselle maksuton peruspalvelu.
- Kirjasto on tila, johon tullaan tiedon, taiteen sekä elämysten keskelle voimaantumaan yhdessä tai yksin.
- Kirjasto on sähköisesti tavoitettavissa 24/7, mutta lähellä.
- Kirjastoammattilaisten työt säilyvät arvostettuina ja tavoiteltuina.
- Kirjastoammattilaisilla on 20 % paremmat palkat kuin nyt.

Koulutus- ja tutkimustyöryhmä

Uudistettu tutkimus- ja koulutustyöryhmä aloitti toimintansa vuoden 2011 alusta. Työryhmää täydennettiin vielä kevään kuluessa niin, että sen kokoonpano muodostui seuraavaksi:

Vesa Suominen, työryhmän vetäjä
Lauri Asikainen
Juuso Kangaspunta
Susanna Lampola-Autio
Olli Mäkinen
Jarmo Saarti
Marjariitta Viiri

Työryhmä piti vuoden kuluessa yhden varsinaisen kokouksen tammikuussa. Tämän lisäksi asioita on käsitelty sähköpostitse.

Työryhmä järjesti Kirjastopäivien yhteydessä 8.6. ammattitapaamisen, jonka teemana olivat

- 1) Keskustelua Kirjastoseuran tavoitteista alan koulutuksen ja tutkimuksen suhteen
- 2) Kirjastoalan työllisyystilanne

Tilaisuuden ohjelman muodostivat Vesa Suominen, Jarmo Saartin sekä Kaisa Luoman alustukset, joista käytiin keskustelua.

Syysyksi 2011 työryhmä oli suunnitellut keskustelutilaisuutta järjestettäväksi yhdessä kirjastoseurojen yhteisen koulutustyöryhmän kanssa. Kirjastoseuran työryhmän osalta tilaisuuden teemaksi oli kaavailtu sitä, millä tavoin olisi mahdollista taata kirjastoalan kannalta tarpeellisten oppisisältöjen toteutuminen koulutuksessa. Tämä tilaisuus kuitenkin siirrettiin kevättalville 2012.

Musiikkityöryhmä

Kokoonpano:

Lea Salo, puheenjohtaja, Kotkan kaupunginkirjasto
Markku Lehikoinen, sihteeri, Espoon kaupunginkirjasto
Ilja Vesterinen, Helsingin kaupunginkirjasto

Syksyllä työryhmään valittiin kaksi uutta jäsentä: Antti Impivaara ja Jussi Harismaa Turun kaupunginkirjastosta.

Musiikkityöryhmä kokoontui vuonna 2011 kolme kertaa, 7.4. Kirjasto 10:ssä, 7.9. Entressen kirjastossa ja 1.12. Kirjasto 10:ssä. Musiikkityöryhmä haki uusia jäseniä keväällä ja syksyllä 2011.

Kokouksissaan musiikkityöryhmä on keskustellut musiikkikirjastojen tulevaisuudesta. Myös koulutusta ja tapahtumia on ideoitu aiheen ympärille. Musiikkikirjastot elävät muutospaineen alla. Se, mihin suuntaan musiikkikirjastoissa lähdetään, aiheuttaa epätietoisuutta ja paineita henkilökunnassa. Musiikkityöryhmä pyrkii tiedottamaan musiikkikirjastojen tilanteesta musiikkikirjastolaisille.

Työryhmä järjesti ammattitapaamisen Oulu kirjastopäivillä. Aiheena oli nuottien digitointi musiikkikirjastoissa.

Ilja Vesterinen osallistui Dublinissa järjestettyyn International association of Music libraries, archives and documentation centres (IAML) tapahtumaan 24.-29.7.

Lea Salo osallistui Kirjastoseuran strategiaseminaariin 1.2.

Nuortenkirjastotyöryhmä

Kokoonpano:

Ulla Pötsönen, informaattikko, Joensuun seutukirjasto
Merja Marjamäki, palvelupäällikkö, Turun kaupunginkirjasto
Antti Luoto (ent. Nieminen), pedagoginen informaattikko, Espoon kaupunginkirjasto
Tuija Seppänen, kirjastonjohtaja, Ranuan kirjasto/ osastonjohtaja, Seinäjoen kirjasto
Uudeksi työryhmän jäseneksi valittiin Greta Hansén-Haug Lempäälän kirjastosta.

Puheenjohtajana toimi Ulla Pötsönen, sihteerivuoro oli kiertävä.

Nuortenkirjastotyöryhmä perustettiin Suomen Kirjastoseuran hallituksen kokouksessa 24.4.2009. Ryhmän toiminta-ajatus on seuraava: Suomalainen lastenkirjastotyö on käsite, kirjastojen lastenosastoihin on perinteisesti panostettu. Lastenkirjastonhoitaja on arvostettu ammattilainen. Vasta muutama vuosi sitten kirjastoissa on alettu panostaa nuorille suunnattuihin palveluihin, nuorten aineistoihin ja omiin tiloihin eli nuortenkirjastotyöhön. Mitkä ovat kirjaston vastuu ja keinot, kun kohteena ovat nuoret? Millaiset verkostot kannattaa rakentaa? Miten ja missä nuoret viettävät aikaansa? Mitä nuoret itse haluavat ja odottavat kirjastolta? Näistä näkökulmista ryhmä kokoaa yhteen nuoren asiakaskunnan parissa työskenteleviä kirjastolaisia, järjestää vuosittain nuoriin ja nuortenkirjastotyöhön liittyvää koulutusta sekä mahdollisuuksien mukaan muitakin yhteisiä kokoontumisia. Ryhmä haluaa innovoida uusia kirjastotyön toimintatapoja ja verkostoitua laajasti niin kotimaisten kuin kansainvälistenkin nuortenkirjastotyön ja nuorten parissa toimijoiden kanssa.

Tärkeimmiksi nuortenkirjastotyön osa-alueiksi on todettu:

- Nuorten saaminen mukaan toimintaan, heidän osallistamisensa
- Nuorten kanssa toimimisen koulutuksen suuntaaminen laajemmalle kohderyhmälle kuin nuorten kirjastonhoitajille

Työryhmän tapaamiset

29.1. 2011 Helsinki, Pasilan kirjasto
12.4. 2011 Helsinki, Kirjasto 10
30.9.2011 Turku, kaupunginkirjasto

Ryhmä järjesti ammattitapaamisen Oulun kirjastopäivillä 11.6. 2011. Tilaisuudessa käytettiin seuraavat puheenvuorot:

- *Sisäänheittoideoita! Asiakslähtöinen palvelukonsepti nuorille. Kirjaston markkinointi nuorille:* Tuija Seppänen ja Marjo Perälä.

- *Mitä on palvelusuunnittelu ja miten sen voi kohdistaa asiakasryhmään nuoret:* Ulla Pötsönen. Tilaisuudessa oli noin 75 osallistujaa, ilahduttavan paljon opiskelijoita.

Työryhmä käänsi IFLA-konferenssissa 2010 jaetun esitteen/flyerin suomen kielelle. Esitettä jaettiin työryhmän esittelyn ohessa Kirjastopäivillä Oulussa, Cycling for libraries -pyöräily-epäkonferenssissa Kööpenhamina-Berliini, Barentsin kirjastopäivillä ja IFLA WLIC-konferenssissa Puerto Ricossa.

Työryhmä lähetti workshop-ehdotuksen Århusin Next Library-konferenssiin muttei tullut hyväksytyksi ohjelmaan.

Työryhmän facebook-profiililla on noin 40 tykkääjää.

Muuta

Vuonna 2009 tehdystä nuortenkirjastotyökyselystä tehdään seurantatutkimus. Kyselyn toteuttaa Hanne Korpelainen Lapin yliopistosta. Jatkotutkimus esitellään työryhmän tulevassa koulutustilaisuudessa Jyväskylässä 30.3.2012.

Vaalitoimikunta

Kokoonpano:

Satu Holmberg, Helsinki, koollekutsuja

Heli Metsä, Kouvola

Marjasirkka Paaso, Helsinki

Seija Ålander, Rovaniemi

Juha Manninen, Turku

Vaalitoimikunta hankki ehdokkaat Kirjastoseuran hallituksen vaaleihin 2011. Hallitusehdokkaita oli kymmenen.